

CVETJE

Z VILLOV
s.v. Franciska

1226 ~
1926

TEBI • O • SERAF • LUBEZNI
INDEZNI

Vsebina 11.—12. zvezka.

Stran	Stran
Veliki altar v cerkvi sv. Fr. (slika)	161
Mali oficij Bl. D. M.	162
Asketična šola ali vad. p.	164
Mesečni shodi tretjerednikov	169
Naša cerkev in naše življenje	172
Tretji red in družina	177
Molitev za naš narod	182
Denarni prispevki tretjerednikov	183
Pregled zgodovine frančiškanov med Slovenci	187
Razgled po serafinskem svetu	191
Priporočilo v molitev	191
Zahvala za uslišano molitev	192

Cvetje izhaja v začetku drugega meseca. Naročnina znaša letno 10 Din.
Naslov za naročila: „Cvetje“, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Na znanje! Kaker je sklenjeno na zadnji strani tega zvezka, bo Cvetje tudi prihodnje leto 1928. izhajalo vsaki drugi mesec. Večina naših naročnikov ne bi mogla dati več ko deset dinarjev, ker imajo razne druge potrebe. Nam ne gre za denarni dobiček, ampak pred vsem za duhovno življenje, zato tudi ne iščemo prvega, pač pa drugo. Ker pa v naših dneh človek mora nekaj brati in je od tega branja mnogo odvisno notranje življenje in zunanje obnašanje, zato le želimo, da bi ljudje bolj globoko segli v svojo notranjost in se vpraševali sè sv. Frančiškom: „O Bog! Kedo si ti, kedo sem jaz?“ Pravi odgovor na to vprašanje je dal isti sveti oča: „Ti si najslajši moj Bog, jaz sem pa ničvreden črvček in nevredni tvoj hlapec.“

Spoznanje Boga, sebe in sveta — to vas učiti, je namen našega Cvetja. Vemo, da bi nekateri radi, naj bi bilo bolj moderno, toda naši bravci potrebujejo jasnosti, domač jezik, razumljive izraze, čiste pojme, ne pa visoko letečih besed in izrazov, ki nič ne povejo. Kedor hoče čisto resnico in to naši bravci hočejo, je ni treba odevati v svilnate rokavice ali jo zavijati v parfumiran papir — to se pametno mislečemu kmalu zastudi. Resnica je najbolj prikupljiva v svoji preprosti. Zveličar sam tako zahteva: „Ako se ne spreobrnete in ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo“ (Mt. 18. 3). — Drugi bi radi bolj moderno zunanost: boljši papir, obrezan zvezek, lepe slike itd., pa ne pomisli, da bi vse to „Cvetje“ podražilo. Kar tiče obrezanje zvezkov, smo pa mnenja, da se obrezan zvezek ne da več tako lepo vezati v knjigo — mnogi ga pa na koncu dajo vezati in jim nastane iz dveh letnikov čedna knjiga, ki ni brez vrednosti tudi za poznejša leta. Naročnino povišati ne kaže, ker bi zgubili preveč naročnikov; mnogi še 10 Din težko plačajo. Tudi mi bi želeli lepšo obliko, boljši papir, krasne slike, izvrstne spise, obširen pregled itd. pa ni ne sredstev, ne delavcev.

Prav lepo se zahvalimo vsem dopisovavcem in sotrudnikom Cvetja za dosedanji trud in ljubezen ter se priporočamo še za nadaljno naklonjenost. Lepa hvala in presrčni „Bog plačaj!“ vsem, ki ste „Cvetje“ širili, ga priporočali in pospeševali; ostanite zvesti še naprej! Zahvalimo se tudi vsem naročnikom za poslano naročnino, zlasti še tistim, ki so kaj dodali; tiste, ki še niso plačali, pa prosimo, naj jo kmalu poravnajo.

Temu zvezku smo priložili položnice in prosimo, da se jih čimpreje poslužite, da jih ne boste kam založili. Če jih porabite za denarno pošiljatev v kak drugi namen, kakor za Cvetje, zapišite zgoraj na rob: cerkev sv. Fr. ali: misijoni, ali: za kruhe sv. Ant., ali za kar je pošiljatev namenjena.

Spise, naznanila in drugo, kar je v zvezku, pošiljajte do 25. prejšnjega meseca, darove in kar je za platnice pa do 5. istega meseca, v katerem se „Cv.“ tiska. Priporočila in zahvale morajo biti podpisane s polnim in pravim imenom, četudi jih na željo v „Cv.“ ne damo natisniti, ker se na pisma brez podpisa ne moremo ozirati.

Uredništvo.

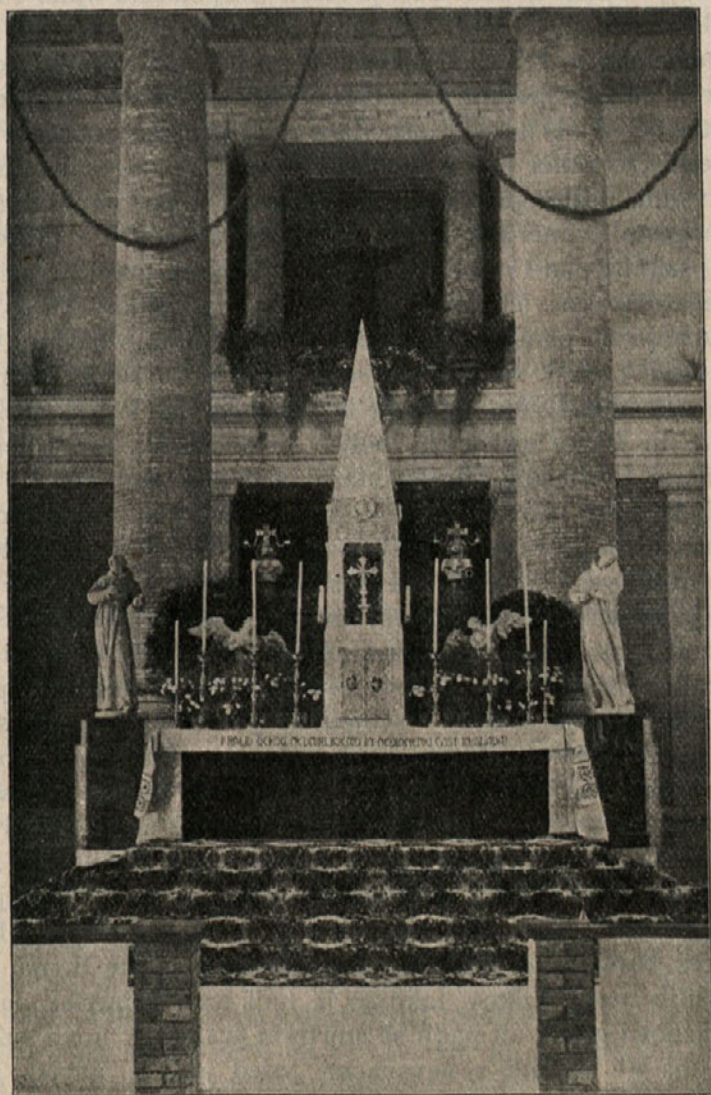

CVETJE

XLIV. tečaj.

V Ljubljani, november - december 1927.

11.-12. zvezek.

Veliki altar s tabernakeljem v novi cerkvi sv. Frančiška v Šiški 5. oktobra 1927.

Mali oficij Bl. D. M.

Deveta ura.

Psalm 125.

Psalm je iz časa, ko so se Izraeljci vrnili iz sužnosti v domovino, pa so bili stiskani od Samaritov in sosednjih narodov tako, da niso bili nič na boljšem ko prej v sužnosti; še tempelja niso smeli na novo sezidati, kar je bilo za Izraeljce zelo britko.

Prvi del psalma (štiri vrste) izraža radost nad vrnitvijo iz sužnosti, iz katere jih je Bog na čudovit način rešil, tako da „so govorili neverniki“ t. j. nasprotniki: „velike reči je storil Gospod nad njimi“, na kar so odgovarjali Izraeljci: „Velike reči je storil Gospod nad nami“ t. j. na čudovit način nas je rešil iz sužnosti in „tega smo veseli“. Zdaj se pa pesnik kar naenkrat spomni na sedanje žalostno stanje, ki ni nič boljše ko vjetništvo in se obrne na Gospoda z milo prošnjo po rešitvi: „Obrni G. naše vjetništvo kakor potok na jugu“. Potoki na Jutrovem („na jugu“) po leti navadno usahnejo, v času dežja se pa zopet napolnijo in teko. Jutrovci pogosto primerjajo milost in rešitev iz stiske z dežjem. Tako hoče tudi psalmist pod to podobo dežja, ki napolni potoke, reči: Gospod reši nas tega družega vjetništva in daj milost in pomoč. Na to pa spodbuja k zaupanju na pomoč s prispodobo o kmetu, ki s trudom in skrbjo seje: „v solzah“, pa v radosti žanje in nosi ter spravlja polne snope. Tako tudi naš narod zdaj trpi, pa bo Gospod dal svojo pomoč, potrl nasprotnike in bomo prišli do boljše prihodnosti. — Človek se tu nehote spomni na stiskane brate onkraj mej naše države.

Perzijski kralj Cir (Kiros) je zavzel Babilon, dal Judom zopet prostost in ti so se proti vsakemu pričakovanju smeli vrniti v domovino. Kristus je rešil ves človeški rod sužnosti greha, hudobnega duha in pekla. To je za nas nizmerna dobrot, neprecenljiva milost. Še pagani so to spoznali, zato so se mnogi od njih v vseh časih oklepali Kristusa in prestopali v Kristusovo cerkev. „Velike reči je storil Gospod“ nad vsakim od nas. Kar je Kristus v svojem življenju, trpljenju in smrti pridobil, to nam sv. Cerkev deli dan na dan; to so „velike reči“, novi čudeži milosti: sv. krst, drugi sv. zakramenti, krščanska vzgoja, milost poklica v red in tisočere posebne milosti. „Ko je Gospod nazaj peljal sijonske jetnike“ t. j. nas iz sužnosti greha, „tedaj smo bili potolaženi“, da smo slobodni otroci božji, dediči nebes; „naša usta so polna veselja in naš jezik poln radosti“. Toda naše posvečenje še ni dopolnjeno. Kaker so Judje, rešeni babilonske sužnosti, zopet prišli v stiske doma, nadlegovani od krutih nasprotnikov, tako se je tudi nam pripetilo, da smo po rešitvi iz sužnosti greha ali padli sè smrtnim grehom v novo sužnost hudobnega duha ali pa bili v nevarnosti vsled slabih navad, grešnega nagnenja, hudih strasti, da bi bili utegnili pasti. Da se z nova rešimo ali da se obvarujemo pred padci, nam je treba pomoči od zgoraj.

Tu pa je najboljša pomoč pri Mariji. Ona je „prebizišče grešnikov“, da se rešijo, je „pomočnica kristijanov“, da ne omagajo, je „tolažnica žalostnih“, da ne opešajo. V tem zmislu molimo ta psalm v Marijinem oficiju.

Psalm 126.

Kratko bi izrazili vsebino tega Salamonovega psalma z besedami: „Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo“. — Prazno je delo brez božjega blagoslova. Ker je Salamon zidal tempelj in je utrdil mesto, vzame ravno od tega dela primero, da povdari omenjeno resnico: „Ako Gospod ne zida hiše, delajo zastonj tisti, ki jo zidajo. Ako Gospod ne varuje mesta, čuva zastonj njegov varih“. Isto misel razvija v nadaljnjih vrstah v primerih s trudapolnim delom: „ki jeste kruh britkosti“, iz družinskega življenja: „otroci so Gospodov dar, plačilo je telesni sad“. Te zadnje besede imajo pa lahko tudi tale pomen. Če Gospod svojim ljubim, sebi zvestim, daje mirne in srečne čase (kar pomeni „spanje“), je družinska sreča in blagoslov pri otrocih dar neba in plačilo za prestano trpljenje. Kaker so „puščice v roki junaka“ njemu v varstvo in obrambo, tako so tudi otroci starišem v starosti in britkosti varih in tolažba. „Blager možu“, katerega hiša je z otroci blagoslovljena! „Ne bo ga sram, ko bo govoril z nasprotniki pri vratih“. — Pri mestnih vratih so bila sodišča. Če ga nasprotniki tožijo, ne bo pred sodiščem osramočen; lahko bo branil svojo čast in pravico, ker ga bodo dobri otroci zagovarjali.

Ko molimo ta psalm v Marijinem oficiju, mislimo, da je Marija tista „hiša zlata“, katero je sezidal in v nji prebival. Načrt za to hišo je naredil, ko je sklenil poslati Odrešenika. Vzorce ali predpodebe te hiše je pokazal že v starem zakonu (Judita, Ester). Predpotomci rodu Davidovega so posamezni kameni; pri brezmadežnem spočetju je hišo postavil in olepšal, pri Marijinem rojstvu jo je svetu pokazal, pri označenju je šel Gospod vanjo stanovat. Ko je pa Gospod v nebesa odšel, je čez nekaj časa to sveto hišo poveličal in Marijo v nebesa vzel. — Na zemlji je tudi Marija jedla „kruh britkosti“ (žalostna Mati božja), imela je in ima mnogo duhovnih otrok (Marijini častivci), v zaupanju nanjo zmagujejo in ne bo jih sram pred sodbo božjo.

Psalm 127.

Ta psalm je eden najbolj razumljivih. Popisuje pa srečo njih, ki se Boga boje in hodijo po potih njegovih zapovedi. Ti niso odvisni od volje družih, ampak uživajo sad svojega truda sami, mej tem ko postava grešnikom žuga, da bodo drugi uživali, kar so si krivično pridobili. Poleg tega uživajo tudi srečo družinskega življenja. Žena „kaker polna vinska trta ob stenah hiše“, je vesela svojih otrok, otroci okoli mize so zdravi in čvrsti kaker mlade oljike, ki obetajo mnoge sadove. Na to pa

prejde psalmist na splošni blager tistih dežel, mest, občin in hiš, kjer vlada strah božji. V predzadnji vrsti povdarja misel: „Blagoslovi te Gospod sè Sijona“ t. j. sè svetega mesta, kjer stoji tempelj, „da vidiš srečo Jeruzalema“, ki je glavno mesto. Če je glavno mesto srečno, so srečni tudi drugi v okolici. Za Izraeljce in njihove družine je veljal blagoslov na obilnih otrocih in potomcih, za veliko srečo. Zato povdarja psalm k sklepu: Glej kako si srečen, da gledaš sinove svojih sinov — v tej sreči vživaš mir. Vso to srečo in mir si dosegel, ker si živel v strahu božjem, ker si živel po zapovedih in nisi ravnal zoper voljo Gospodovo.

Ker je Marija voljo božjo vedno natančno izpolnjevala, se Gospoda bala in je hodila po njegovih potih, zato je tudi dosegla božji blagoslov. Ona je tista žena „polna vinska trta“, ki je oblagodarjena s tisoči in milijoni duhovnih otrok, svojih častivcev. Zdaj se radujejo mati in otroci v večni blaženosti.

Ko molimo ta psalm, poživimo v sebi zveličavni strah božji, da bomo tudi mi deležni blagoslova, o katerem govori psalm: „Glej, tako je blagoslovljen človek, ki se Gospoda boji.“

Poglavje.

Cimet, balzam in mira zaznamujejo prijeten vonj Marijinih čednosti, kaker smo že povdarili pri „tretjem branju“. Sv. Bernard pravi, da pomeni balzam polnost milosti: „Balzam pomeni maziljenje z milostjo, ki je bila prebogato razlita nad Marijo“. Mira se pa nanaša na Marijino trpljenje.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

Dober namen podžiga gorečnost in vodi v popolnost.

Dober namen je tudi v tem velikega pomena, ker blagodejno vpliva na notranje in zunanje življenje človeka na zemlji. Poglejmo nekatere take blagodejne učinke dobrega namena:

1. Podpira našo gorečnost v dobrem in nas dela stano vitne. Dober namen pomaga, da svoja dela opravljamo z večjim ognjem in z večjo skrbljivostjo, kar veliko skrajša pot do popolnosti; brezmi setnost in gola navada pri delu pa povzročata zgubo na čednosti in zasluženju. — Če je dober namen gonilna sila našega delovanja, nam daje moč in srčnost, da delamo neutrudljivo za Boga in ostanemo sta-

novitni v njegovi službi. Tisti človek pa, ki dela za svet in ne za Boga, razvije svojo gorečnost za dobro le tedaj, kedar pričakuje plačilo od strani sveta. Ako se mu ne sme hlja nobeno človeško oko, ako mu nihče ne povrača s priznanjem in pohvalo, ako ni misliti na kak zemeljski dobiček, tedaj ne bo prav nič več storil, kaker le tisto, kar je ravno storiti dolžan. Kristjan, prešinjen z ognjem ljubezni do Boga, je nevsahljiv v svojih trudih in bojih, zakaj ljubezen ga priganja; gorečnosti njegove ni moč vstaviti; zmirom se mu zdi, da je še premalo storil in zato njegovo srce neprenehoma vpije k Bogu z besedami sv. Frančiška Ksaverija: „Še več, o Gospod! Še več, o Gospod!“

2. Budi spomin na pričujočnost božjo. Ta nas zavaruje pred mnogimi grehi in nas krepi na trdem potu krščanske popolnosti. Ali more tisti, ki dela vse le za Boga, na svojega Gospoda pozabiti? Ali more tisti, ki je vedno navajen misliti na Boga in ima voljo v vsem ga častiti, privoliti v kak smrtni greh? Ali ne bo v hudi skušnjavi hitro zdihnil: „Gospod, raje umreti, ko tebe zgubiti!“

3. Zapovedi Jezusove „treba je vedno moliti in ne prenehati“, nihče natančneje ne spolnuje, kaker tisti, ki vse delajo iz dobrega namena. „Tisti moli vsaki čas, ki vsa svoja dela obrača na Boga. Kedar spiš, moliš, če pred spanjem obudiš dober namen n. pr.: „O moj Bog, dokler spim in počivam, naj te hvali vsaki vtrip mojega srca!“ Kedar ješ, daruj Bogu vsaki grizljaj in vsaki požirek, kaker da bi pri vsakem posebej govoril: „Počeščen bodi Gospod Bog!“ Tako delaj pri vseh svojih opravkih. To se pravi brez prenehanja moliti.

4. Bog ne plačuje samo tisto dobro delo, ki smo je storili z dobrim namenom, mariveč tudi tisto, kar bi radi storili, če bi bilo v naši moči. Sv. Bernard zagotavlja: „Dobra volja nadomesti pred Bogom dobro, katero ne moremo storiti“. Uboga vdova je vrgla le dva vinarja v puščico, zaračunjeno je pa bilo tako, kaker bi bila položila vanjo veliko premoženje, ker Bog je sprejel njeno voljo za dar. Odtod Jezusova pohvala: ta vdova je dala več ko vsi drugi.

Tako moremo tudi mi, če ni prilike, veliko storiti za Boga, da to malo, kar storimo, dobro podpremo s čistim namenom in željo, da bi radi sto in tisočkrat več storili, če bi mogli. Sv. Alfonz opominja: „Bodimo prepričani, da ne terja Bog od nas velikih reči, ampak samo to, da mu damo s čistim namenom majhine stvari, katere storimo“, Sv. Avguštin pravi: „Ako je tvoja denarnica prazna in nimaš nič dati Bogu, ti bo dala tvoja volja veliko, kar boš mogel dati Bogu; veliko mu boš dal, če mu daš kar delaš iz tega namena, da bi mu dopadel.“ Dobri so nameni: O moj Bog, k tvoji časti bi rad spreobrnil ves paganski svet! — Iz ljubezni do tebe, o Jezus, želim, da bi te noben človek nikoli več ne žalil! — Rad bi dal svoje življenje, da bi vsa človeška srca ljubila Jezusa! — Znana je želja sv. Terezije: „Ke bi mogla stopiti na visoko goro, da bi me vsi ljudje slišali, bi kričala venomer: Ljudje božji, molite, molite!“

Kako dober je naš Gospod Bog! V zaslugo nam ne šteje samo tega, kar storimo dobrega, ampak tudi tisto, kar želimo storiti. Svet ne ravna tako; večkrat je jako nehvaležen in ne zna ali noče nagraditi tega, kar storimo zanj. Bog pa ima pripravljen nesmrtni venec tudi za vse dobre želje; on ima preštete vse naše zdihljaje in gleda našo voljo, kakor da bi res že vse to storili, kar želimo storiti iz ljubezni do njega in v njegovo čast.

5. Kakor se z mrmranjem, nepotrpežljivostjo in osornostjo vsako trpljenje pomnoži, tako se s čistim namenom olajša in osladi. Poglejte sv. martrnike, kako grozno so trpeli, a zdelo se je, kakor da nič ne trpijo! Kaj jim je omililo trpljenje? Ljubezen do Boga.

Sv. Klimak pripoveduje, da se je v nekem samostanu seznanil s kuharjem, ki je imel vsaki dan 235 menihov na oskrbi, pa je bil venomer vedrega lica in prijaznega pogleda. Svetnik ga je vprašal, kako more pri tolikem trudu ohraniti dušni mir in veselo srce? Odgovoril je: „Nikedar nisem mislil, da strežem ljudem, ampak Bogu; zato pa vse, kar delam, delam iz ljubezni do Boga; tako mi postanejo najtežja opravila lahka in prijetna.“ (Scherer: Lex. I. 44.)

Vsa prava sreča človekova obstoji edino v mirni vesti in dobrem namenu. Tako srečo more pa uživati le tisti, ki dela in trpi vse iz ljubezni do Boga. Brez križa ne more in ne sme biti ngbena hiša in noben človek. Dober namen je pa tisto sredstvo, ki križ lajša in slajša ter druží človeka z Bogom.

VIII. Neizmerna je škoda, če ne delamo iz dobrega namena.

Asketi povdarjajo posebno tri ovire dobrega namena:

Samoljubje, prazna častihlepnost in napačni oziri napram ljudem.

a) Samoljubje ne išče Boga, ampak samega sebe, lastno udobnost in osebno korist. Že sv. Pavel piše: „Vsi namreč iščejo svoje, ne pa tega, kar je Jezusa Kristusa“ (Filip, 2, 21). Polno ljudi je na svetu, ki noč in dan delajo in trpijo, ne da bi Bogu dopadli, ampak da bi prišli do časnega imetja in brezskrbnega življenja.

b) Prazna čast obstoji v merednem hrepenenju po hvali in veljavi pri ljudeh. Ta pregreha je tako predrzna in strupena, da se venomer vriva v najboljša dela in najlepše čednosti, pa vse zastrupi in osmodi in mi tega, če nismo posebno čuječi, niti ne opazimo. Zato imenuje sv. Bazilij prazno častihlepnost „sladkega roparja duhovnih dobrot in laskajočega se sovražnika naše duše.“

c) Napačni oziri napram ljudem so tudi smrt dobrega namena. Kažejo se ti oziri na dvojni način, ali da imamo velike želje ljudem dopasti ne oziraje se na Boga, ali pa nas obdaja velik strah, da bi jim ne dopadli in da bi pri njih v nemilost prišli. (Geistesch. I, str. 136—137).

Samoljubje, častihlepnost, človeški oziri so trije največji škodljivci in sovražniki dobrega namena. Škoda, ki jo napravijo, je nepregledna. Če delamo samo prisiljeno, ali da bi se prerili skozi življenje, ali da bi postali bogati in se potem dobro imeli, potem je vse naše delo zastoj. Govoriti bomo morali enkrat sè sv. Petrom: „Gospod, vso noč smo delali“ — celo življenje smo lovili in nismo nič vjeli za nebesa!

Tisti služabnik, tista služabnica, ki se neprestano pokorita volji drugih, koliko bogastva bi se lahko zbrala, — pa pokorila se nista iz dobrega namena. Ona gospodinja, ona družinska mati, ki se od jutra do večera peha za delom, več za druge ko zase, kako bi lahko popolnoma dopadla Bogu, a brez obujenja dobrega namena ne gre. Tisoči in tisoči sučejo roke pri svojem delu, se potijo in trudijo, pa največ le za ta svet; brez dobrega namena se človek ne more vzdigniti do Boga. Brez dobrega namena so zgubljena celo dela pobožnosti. Molitve, sv. maše, prejemanje sv. zakramentov, — vse je prazno, ako delamo iz človeških ozirov, ne v čast božjo in zveličanje neumrjelih duš. Sv. Pavel trdi: „Ke bi človeške in angeljske jezike govoril, ljubezni (dobrega namena) pa bi ne imel, bil bi kakor bučec bron ali doneč zvonec“ (I. Kor. 13, 1).

Mnoga so bila dela Farizejev, dolgotrajne njih molitve in vender je Kristus vse zavrgel, ker so delali vse le za človeško čast, za katero so se potegovali. „Kedor dobro dela, da bi ljudem dopadel, je podoben človeku, ki neprenehoma zajema vodo in jo vliva v preluknjano posodo“ (Sv. Arzenij).

Posebne čuječnosti je treba pri onih pobožnih vajah, katere opravljamo pred drugimi, ker se kaj lahko prikradejo v srce ničemrni nameni. Ne hodite k spovedi, k sv. obhajilu in sv. maši, da bi vas drugi videli in za pobožne imeli. Namen, da bi veljal pred ljudmi za dobrega, se kaj rad vtihotapi v človeško dušo. Kristjan s to napako na duši je podoben jabolku, ki je nazunaj lepo rdeče, znotraj ga pa razjeda črv. Jezus primerja take ljudi „pobeljenim grobom, ki so zunaj lepi, znotraj so pa polni mrtvaških kosti in vsake gnusobe“ (Mat. 23, 27). — Lehko je, da velja kedo pri ljudeh za svetega, pri Bogu pa, ki preiskuje srca in obisti, pa je prava gnusoba. Jezus pravi: „Glejte, da dobrih del ne bote opravljali pred ljudmi, da bi vas oni videli, sicer ne boste imeli plačila pri svojem Očetu, ki je v nebesih“ (Mat. 6, 1).

Ne delujmo zavoľjo ljudi ali iz posvetnih ozirov. Pri svojih opravljenih iščimo le Boga, napredek v čednosti in hrepenenje po popolnosti.

Znamenja dobrega namena.

Asketične šole naštevajo več takih znamenj ki nam čisto gotovo povedo, če delamo iz dobrega namena; posebno jih povdarjajo pet; naj jih takoj navedemo:

1. Gotovo znamenje dobrega namena je, ako se ti kako delo ni posrečilo, pa se zavoljo tega ne vznemirjaš, temveč ostaneš miren skorej tako, kakor če bi se ti bilo posrečilo. Zakaj, če si zares delal iz ljubezni do Boga in v njegovo čast, te nevspeh ne sme potreti. Ko si spoznal, da Bog noče vspeha, ga tudi ti nočeš in se popolnoma vdaš v voljo božjo.

2. Drugo gotovo znamenje, da delaš iz dobrega namena, je, če ne iščeš za svoja dela priznanja in pohvale. Še bolj gotovo znamenje je, če pri nehvaležnosti, ki jo žanješ za svoja dobra dela, ostaneš miren in si misliš: namen Bogu dopasti sem pa le dosegel. V slučaju, da te drugi zavoljo česa hvalijo, se ne mudi pri dopadenu nad tem, ampak reci v svojem srcu: „Skušnjavec prepozno si prišel; svoje delo sem že Bogu daroval.“ Če pa kako delo storiš, ki druge vabi k posnemanju, ne boš ob svoje plačilo pri Bogu; Jezus je sicer rekel: „Glejte, da svojih del ne delate pred ljudmi, da bi vas videli; sicer ne bote imeli plačila pri svojem Očetu, kateri je v nebesih“ (Mat. 6, 1), pa je tudi rekel: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in častijo vašega Očeta, kateri je v nebesih.“ Le vselej obudi dober namen pred delom, in Bog ti bo dal skušnjava ničemrnosti premagati. Sv. Bernarda je skušnjava mej pridigo motil, češ da je dober pridigar in da ga ljudje radi poslušajo; on ga je pa zavrnil: „Zavoljo tebe nisem začel pa tudi ne bom končal — sè svojim delom ne želim drugzega ko Bogu dopasti.“

3. Nadaljno gotovo znamenje dobrega namena je, če pri delih nisi zbirčen, in ne daješ prednosti nobenemu delu, ampak si zadovoljen sè vsem, kar ti naloži pokorščina. Z veseljem opravljáš nizko in visoko službo; neprijetnosti v službi prenašaš z istim obrazom kakor prijetnosti.

4. Posebno dobro znamenje čistega namena je tudi, če bližnjemu vse dobro želiš kakor sam sebi in se veseliš, če tvoj bližnji kaj dobrega stori, kakor če bi ti sam storil. Kedor namreč dela za Boga, ne vpraša, kedo je kaj dobrega storil, ampak se veseli, nad dobrim delom storjenim k božji časti. (Prim. Nevesta Krist. I., str. 307 — in Klösterliche Tagesordnung str. 31—32).

5. Tudi to je znamenje pravega namena, če kedo dela previdno, modro in mirno, zakaj kjer veje Duh božji, tam vlada previdnost, modrost in mir.

Kardinal Bona zahteva od dobrega namena pri naših delih, „da ne pričnemo dela z nemirom, in da nismo boječi, zmešani in pobiti zavoljo manj povoljnega vspeha, in ne vprašujemo po mnenju in sodbi drugih ljudi. Če smo delo dokončali, da se ne ponášamo ž njim, da se ne oziramo na sodbo sveta in da opravljamo z enako gorečnostjo vsako delo, naj je javno ali zasebno, naj se vrši pred očmi mnogih ali le posameznih. Če nas hvalijo, da se ne napihujemo, če nas grajajo, da nismo nemirni in smo sè vsem zadovoljni, ničesar ne zahtevamo in se ničesar ne bojimo.“ (Tageslauf str. 72).

S tem smo končali razpravo o dobrem namenu. Blagovoljni bravec! Prevdari ob koncu, če nisi bil v tej reči preveč popustljiv ali celo na napačni poti? Popravi zamujeno, še je čas! Zakaj dober namen prav obujati, je tista velika umetnost, ki stori naša dobra dela sveta, nas pa svetnike!

P. MAVRICIJ TERAŠ, kapucin.

Mesečni shodi tretjerednikov.

(Vodilo II. 11.)

Kaker imajo druga cerkvena in posvetna društva svoje običajne sestanke in shode, tako jih ima tudi tretji red sv. Frančiška. Za člane tretjega reda je udeležba pri redovnih shodih obvezna, ker redovno vodilo naravnost zapoveduje udeležbo rekoč: „K mesečnim shodom, ki jih bo sklical predstojnik, naj prihajajo.“ Iz besed „Naj prihajajo“ lahko sklepamo, da ne priznava redovno vodilo glede vdeleževanja pri redovnih shodih nobene izjeme, razen tistih, ki imajo splošno veljavo, če je namreč kedo bolan, slaboten, star ali pa drugače nujno zadržan, da nikaker ne more priti. Poglejmo malo natančneje: 1. razloge, zakaj naj tretjeredniki prihajajo k redovnim shodom in 2. način, kako ali s kakšnim duševnim razpoloženjem naj se jih vdeležujejo.

1. Zakaj so dolžni hoditi k redovnim shodom?

Sv. Frančišek je gotovo dobro premislil, zakaj je dal tretjerednikom ta ali oni predpis. Gotovo je imel tudi važne razloge, da jim je predpisal mesečne shode in jim izrecno povedal, naj se jih udeležujejo. Poskušajmo razloge poiskati in jih na kratko pojasniti:

Najprej je hotel sv. Frančišek imeti tretjerednike združene v duhovno celoto, vendar tako, da lahko vsak ostane pri svoji družini in pri svojem vsakidanjem poslu. Po njegovem načrtu naj se tretjeredniki med seboj smatrajo za brate in sestre ter tvorijo duhovno družino ali skupščino, ki hoče po isti poti doseči iste cilje. Da bi se tretjeredniki tembolj zavedali te svoje duhovne skupnosti in jo tudi nazunaj kazali, zato morajo priti večkrat skupaj, to se pravi, imeti morajo svoje sestanke. Tretjeredniki se na svojih redovnih shodih med seboj spoznajo in se čutijo kot enakovredne duhovne otroke istega duhovnega očeta sv. Frančiška. Kedor torej hoče res veljati za pravega člana Frančiškove tretjeredne družine, mora to pokazati s tem, da se pridno udeležuje redovnih shodov.

Redovni shodi so nadalje važni zaradi tega, ker se ravno na shodih obravnavajo zadeve, ki tičejo tretji red. Če se torej tretjerednik zaveda

svoje pripadnosti k tretjemu redu, se mora toplo zajemati za svoje redovne zadeve in ne sme reči, da ga to ali ono nič ne tiče. Če se pa res zajema, mora k shodom hoditi, ker le ob shodih bo slišal, kaj se godi v njegovi tretjeredni skupščini. Le tista skupščina cvete in napreduje, kjer vsi člani redno obiskujejo svoje redovne shode. Kjer pa tretjeredniki zanemarjajo redovne shode, tam skupščina polagoma hira ter nazadnje popolnoma usahne in propade.

Največje važnosti pa so redovni shodi za duhovno življenje tretjerednikov. Ob shodih se tretjerednikom razlaga kako morajo spolnjevati svoje redovne dolžnosti, se vaditi v krščanski čednosti in se ogibati grešnega življenja. Voditelj jim v svojih naukih daje navodila, kako naj posnemajo sv. Frančiška v svetem življenju in kako naj se trudijo, da bodo dosegli krščansko popolnost. Če hodijo tretjeredniki vsaki mesec k shodom in pazljivo poslušajo voditeljeve nauke in opomine ter se po njih ravnaajo, bo v njihovem srcu plamtela svetniška gorečnost za čast božjo, za zveličanje bližnjega in za svoje lastno posvečenje. Redovni shodi dajejo tretjerednikom vedno novo spodbudo in novo veselje za krščansko popolnost.

Slednjič pa so redovni shodi tudi jako dobro in pripravno sredstvo za pridobivanje novih udov. Kaker vabijo različna društva ljudi k svojim sestankom in jih polagoma pridobivajo za se, tako naj tudi tretjeredniki povabijo svoje znance in prijatelje k redovnim shodom in jih tako polagoma peljejo in privabijo v tretji red. Zlasti matere-tretjerednice bi morale pripeljati svoje otroke seboj k redovnim shodom. Pa tudi možje bi naj večkrat nagovarjali svoje tovariše k udeležbi redovnih shodov. Izkušnja namreč uči, da je obiskovanje redovnih shodov in prebiranje njih glasila (Cvetje) prvi korak v tretji red. Seveda bodo le tisti tretjeredniki druge vabili k redovnim shodom, ki jih sami pridno obiskujejo. Najprej morajo biti tretjeredniki sami goreči in navdušeni; šele potem jim bo mogoče tudi druge ogreti in zanj navdušiti. Te gorečnosti in tega navdušenja pa se ne morejo tretjeredniki nikjer drugod nasrkati kaker pri redovnih shodih. Zato je dolžnost vsakega tretjerednika, da zahaja redno vsaki mesec k redovnim shodom.

Iz navedenega je razvidno, kako važno, koristno in potrebno je za tretjerednike, da se redno vdeležujejo redovnih shodov. Le na ta način si zamorejo utrditi svojo redovno zavest, seznaniti se z redovnimi zadevami, dobiti potrebnih naukov za pravo redovno življenje in se nasrkati redovne gorečnosti, ter živeti zunaj med svetom kot prave Bogu posvečene osebe in dajati svoji okolici najlepši zgled pravega krščanskega življenja.

2. Kako naj se vdeležujejo redovnih shodov.

Pravi tretjeredniki se svojega shoda vedno veselijo in ga težko pričakujejo. Dan redovnega shoda jim je dan duhovnega veselja. Zato

si za ta dan vse tako vredijo, da se morejo vdeležiti shoda. Če je morda tisti dan kaka druga slavnost ali pobožnost, dober tretjerednik nič ne pomišlja, ali bi šel na shod ali pa h kakim drugi slavnosti in pobožnosti, temveč se vedno odloči za tretjeredni shod; ta je njegova slavnost in njegova pobožnost. Rajši odkloni tudi obisk prijateljev, kaker da bi opustil redovni shod. V slučaju pa, da ga pridejo prijatelji tisti dan obiskat, ne ostane zaradi njih doma, ampak jih povabi in pelje sè sabo k redovnemu shodu. Nikedar pa ne opusti shoda iz zanikrnosti ali lenobe, češ da se mu ne ljubi iti od doma da raje doma počiva itd. Taki tretjeredniki, ki brez vzroka ali pa zaradi vsake malenkosti opuščajo redovne shode, so zelo slabi tretjeredniki.

Dobri tretjeredniki se z velikim veseljem vdeležujejo redovnih shodov in se potrudijo, da ta dan posvetijo popolnoma Bogu in zveličanju svoje duše. Če jim je le mogoče pristopijo k sv. obhajilu, da lahko potem pri shodu zadobijo popolni odpustek. Sv. Cerkev je namreč dovolila vsem tretjerednikom, ki se vdeležijo mesečnega redovnega shoda, prejmejo sv. zakramente in molijo po namenu sv. Očeta, popolni odpustek.

Pri shodu samem pa naj bodo tretjeredniki zbrani in pazljivi. Voditeljeve nauke in opomine naj si vzamejo k srcu in jih ohranijo v spominu. Vsak naj se potruži, da bo to, kar pri shodu sliši, tudi v dejanju izvrševal. Ni prav, če hodijo tretjeredniki voditeljeve nauke samo poslušat, po njih se pa ne ravnaajo. Še slabše pa je, če iščejo na redovnih pridigah vedno kako napako: zdaj se jim zde preveč preproste, zdaj preveč stroge, drugič zopet premalo izbrane itd. Iz vsake pridige naj posnamejo za se kaj dobrega. Ako imajo pri tem presojevanju slab namen, je lahko tako početje pregrešno. Tretjeredniki ne smejo zahtevati od svojega voditelja, da bi jim pri pridigi sipal samo rožice in sladke besede; njegova dolžnost je dajati zdravo in tečno duhovno hrano.

Ob tretjerednih shodih se opravljajo tudi različne molitve. Poleg službenih in od Cerkve predpisanih molitev pred in po shodu se navadno tudi moli za božne in pokojne člane skupščine. Pri teh molitvah naj se tretjeredniki potrudijo, da bodo glasno in razločno odgovarjali. Nič ni gršega pri javni službi božji, kaker če moli duhovnik naprej, po cerkvi pa mu nihče ne odgovarja, ali pa se sliši samo neko mrmranje, da ni nikogar nič razumeti. Naj se torej vsaj tretjeredniki potrudijo, da bodo v cerkvi glasno in razločno odgovarjali na duhovnikove molitve. Lepa in ubrana molitev mnogo pripomore k skupni pobožnosti.

V začetku in na koncu shoda navadno zapoje primerno pesem. Pobožno petje je včasih še več vredno kaker tiha molitev, vsaj s pobožnim petjem še lepše in z večjim navdušenjem počastimo Boga, kaker če molimo z navadnim glasom. Škof Slomšek so celo rekli, da trikrat moli, kedor pobožno poje. Zato naj bi se tisti tretjeredniki, ki imajo glas in grlo, posluh in veselje, z navdušenjem in sè sveto gorečnostjo zavzeli za to, da bi pri tretjerednih shodih pridno in lepo prepevali.

Cim lepše prepevate, tem rajši in v tem večjem številu se bodo ljudje vdeleževali naših tretjerednih shodov.

H koncu lahko rečemo, da so mesečni shodi duša in pljuča tretjerednega življenja. Brez shodov je tretji red drevo brez sadu. Kjer ni nobene gorečnosti za redovne shode, tam tudi ne more biti nobenega pravega redovnega duha in nobenega redovnega življenja. Zato je sveta dolžnost tretjerednih voditeljev, da prirejajo vsaki mesec redovne shode, tretjeredniki se naj jih pa radi in z veseljem vdeležujejo. Če se bodo radi in s pravim namenom zbirali na svojih shodih, potem jih bo tudi sv. Frančišek zbral v večnosti okoli sebe.

Naša cerkev in naše življenje.

(Govoril dr. p. Gvido Rant v tridnevnicu v Šiški.)

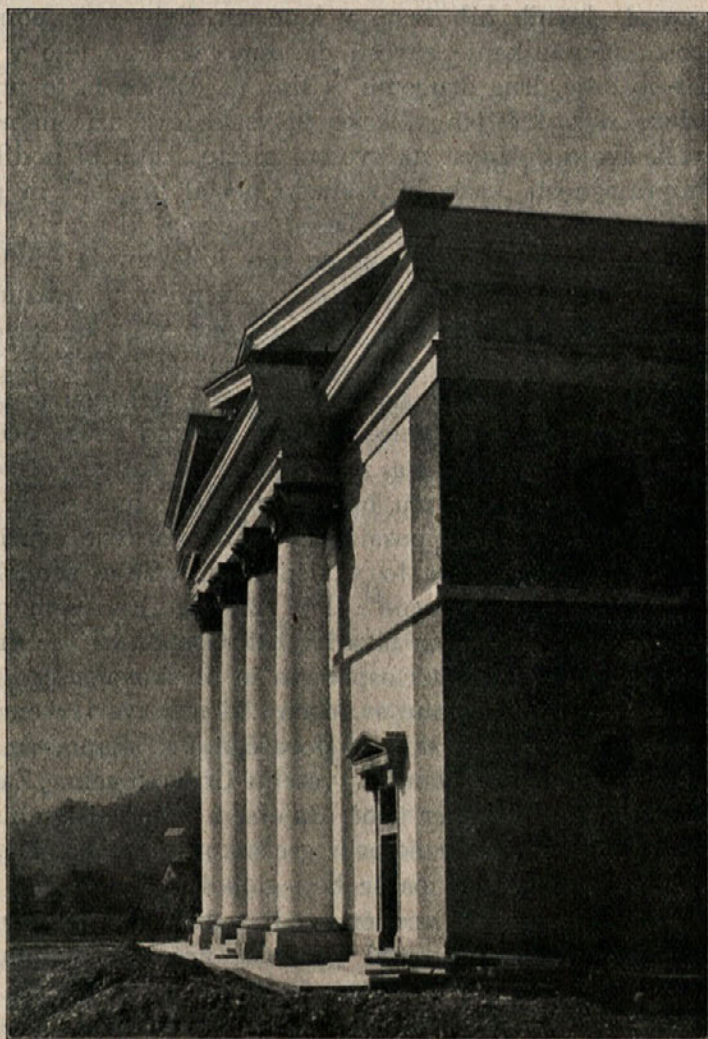
Vbistvu dokončana stoji cerkev sv. Frančiška, katere temeljni kamen je bil položen pred dvema letoma, v sredi lepega ljubljanskega polja. Sè svojim krepkim a nežnim ogrodjem, sè svojimi mogčnimi stebri je stavba podobna junaku, ki ima dovolj srčnosti in moči, da sprejme za cela stoletja nase boj zoper razkrajajoče sile časa. Čez par dni bo to svetišče posvečeno; sprejel bo svoj krst in cela reka blagoslova se bo razlila čez njegovo kamenito telo, da bo poživiljeno za svoj prihodnji poklic. Spodobi se tedaj, da se zamislimo danes, ko začenjamo duhovno pripravo na slovesnost, kakršne Šiška še ni videla, v pomen posvečene cerkve za naše življenje, da si damo odgovor na vprašanje, na kaj nas vsaka katoliška cerkev opozarja?

I.

Prva misel, ki se nam vzbuja pri pogledu na novo cerkev, je misel zahvale. S kraljevim pevcem pojemo: „Hvalim te, Gospod, iz vsega svojega srca; ker si uslišal besede mojih ust“ (Ps. 137, 1). K hvali božji nas v teh dneh spodbuja vse. Njemu, vsemogočnemu in neskončno dobremu Bogu, bodi hvala in čast in zahvala! Saj lahko rečemo: to svetišče je od nas za njega zgrajeno; toda bolj prav bomo rekli, če pravimo: Bog sam je to svetišče zgradil za nas. Njega, Vsemogočnega, njega, večno Dobroto in Ljubezen, moramo zahvaliti, da je ta prekrasna cerkev — v skupnem sodelovanju onih, ki so darovali prostovoljne prispevke in onih, ki so zamislili načrte in jih izpeljali — zrastle brez vsake posebne nesreče iz globin zemlje do svojega viška. Njega moramo zahvaliti, da je na zemlji en kraj milosti več, en kraj luči in tolažbe več, en kraj več, kjer se čuti človek domačega.

Ta vesela zahvala se pa mora izliti v krepko obljubo in trden sklep, ki ne sme veljati samo za te dneve, ampak za celo življenje. Psal-

Pročelje nove cerkve sv. Frančiška od severo-vzhodne strani.

mist nam to obljubo narekuje. Govorimo jo za njim: „V pričo angeljev tim bom prepeval, molil bom proti tvojemu sv. tempelju in bom slavil tvoje ime zavoljo tvoje milosti in resnice; zakaj povečal si čez vse svoje sv. ime“ (Ps. 137, 2). Spoštljivo češčenje — to je krščanska dolžnost v hiši božji, kjer vsi ponižno klonimo svoje glave pred svojim Bogom, kjer prebivajo angelji božji in v svetem spoštovanju molijo v najsvetejšem Zakramentu pričujočega božjega Sina. Naši nebeški gostje so ti angelji; z nami molijo in nosijo naše molitve pred prestol božji. Kedor bi prišel v cerkev in bi odrekal Bogu dolžno čast, kedor bi bil v cerkvi brez spoštovanja, pobožnosti in dostojnosti, proti takemu bi angelji nastopili ko priče in tožitelji. Ljudstvo, ki nima več spoštovanja do cerkve, je globoko padlo.

Ena izmed glavnih hib časa, v katerem živimo, je pomanjkanje čuta skupnosti, pomanjkanje zavesti da „smo vsi eno telo v Kristusu, poedini pa smo udje drug drugemu“ (Rim 12, 5). Ko bi to prepričanje prodrlo v dušo vseh kristjanov, kako bi vsakedo z ozirom na skupno človeštvo vršil svojo dolžnost na svojem mestu, kako bi hodil po potu poštenja in pravičnosti, kako bi vsakedo postal prijatelj in pomočnik v vsaki sili in potrebi, zavedajoč se besed apostola, ki pravi: „Napolnite mi veselje s tem, da ste složni, da imate eno ljubezen, da enodušno ravnate, za eno skrbite; ničesar ne delajte iz sebičnosti ali praznega slavljenja, temuč po ponižnosti cenite drug drugega višje od sebe. To mišljenje bodi v vas, ki je bilo v Kristusu Jezusu“ (Fil. 2, 2 nsl.). Znamenje ali simbol našega občestva, naše skupnosti v Kristusu je pa cerkev.

Mi, ki se imenujemo in smo kristjani, imamo enega očeta, Boga, eno mater, katoliško cerkev, na zemlji imamo skupno očetovo hišo, hišo božjo. Ne begamo po svetu brez očeta, brez matere, brez domovine. Ako druží domača hiša posamezne člane naravne družine v eno skupino, nam daje cerkev vse to v višji meri. „Vesel sem, ko so mi rekli, v hišo Gospodovo pojdemo“ (Ps., 121, 1). „Eno sem prosil Gospoda, to samo želim: da smem bivati v hiši Gospodovi vse dni svojega življenja; da bi gledal sladkost Gospodovo in obiskoval njegov tempelj“ (Ps. 26, 4). Cerkev nam postane sv. ogenj, ki nas zvari v eno družino, cerkev je očetova hiša, kjer skupno doraščamo k skupnemu življenju, je sv. raj, kjer skupno prebivamo v veselju Gospodovem. „Zakaj boljši je en dan v tvojih lopah, kakor tisoč. Raje sem najmanjši v hiši svojega Boga, kakor da bi stanoval v šotorih grešnikov“ (Ps. 83, 11). — Naše občestvo in naša skupnost je pa še bolj globoka. Eno nismo samo, ko smo zbrani v cerkvi, ampak smo eno tudi v duševnem življenju po temeljnih resnicah, na katerih sloni vse naše notranje življenje. En in edini Bog, njegova veličanstenost, vsemogočnost, usmiljenje, dobrotá, ljubezen je moj Bog in Bog nas vseh. Boga trojedinega, Očeta Stvarnika, Sina Odrešenika, Sv. Duha Tolažnika spoznavamo vsi. Človek se svojo oslabeledo naravo, se svojimi napakami, se svojimi zmožnostmi in potrebami, a tudi se svojim hrepenenjem po odrešitvi živi v meni in v nas vseh. Kristus, njegovo odrešilno življenje, čudež njegovega vstajenja in poveličanja, njegova nebeška moč je na razpolago vsem. Cerkev se svojim poglavarjem, se škofi in duhovniki, se svojimi odredbami, naukom in vodstvom duš, živi zame in zate, posvečuje, tolaži in objema vse. Resničnost sv. očetov, cerkev učencov in bogoslovcev, ustno izročilo, katoliška znanost in nauk o bogoljubnem življenju, vse to tvori skupno bogastvo nas vseh. Vsa zgodovina odrešenja od Adama dalje do današnjega dne je moj in vseh kristjanov zaklad. Ali ne ustvarjajo vsi ti zakladi, vsa ta načela, vse te resnice v nas nas samih in v vseh, ki so kristjani, neko skupno, duhovno svetovno naziranje, neko skupno duhovno čutenje in življenje, ki nam pomaga, da se razcvetemo do resničnega duševnega občestva, do tiste duhovne zveze, ki hrepeni po večnosti?

Poleg skupnosti resnic in vere, nas družijo tudi skupnost življenja in milosti. Mi vsi smo enako prerojeni v Bogu, smo deležni božje narave, smo otroci božji in dediči nebeškega kraljestva. Mi vsi smo enako vteleseni Kristusu. Mi vsi imamo vtisnjeno v dušo isto znamenje sv. krsta in sv. birme, imamo iste milosti, iste vlite čednosti: vere, upanja, ljubezni, ponižnosti, pokorščine, imamo iste darove, iste sadove Sv. Duha. Smo in živimo v občestvu s svetniki, smo deležni njih priprošnje, imamo delež na njihovem zasluženju, vsi pričakujemo isti zadnji cilj odrešenja in občestva. — večno življenje. Kaker mogočna reka se preliva milost božja po moji duši in po duši sokristjana; moč Sv. Duha deluje v meni in v njem. Toda milosti, ki jih prejmem, nimam samo za sebe, ampak tudi za druge; izlijem jih zopet na bližnjega s vsakim korakom, s vsakim pozdravom, s vsako besedo, s vsakim dejanjem, in vsako odločitvijo. Kar si pridobim na čistosti, svetosti in dozorlosti, se razdeli tudi med druge. Ne mislite, da je to samo domišljaja, nekaj, kar bi lahko bilo in bi moralo biti, ampak je živa resničnost.

II.

Kedo ne bo zahrepenel, da bi postal živ član te velikanske skupnosti, tega veličanstvenega občestva, ki družijo vesoljni človeški rod v božjo družino večnega Očeta? Do tega cilja nas pa vodi samo pot resnično katoliškega življenja in mišljenja. Kaj se to pravi? Odgovor na stavljeno vprašanje vam bo dal celo vrsto prepotrebnih naukov za vsakdanje življenje.

Ako hočemo biti katoličani, moramo odločno spoznavati tiste nauke, ki jih uči sv. Cerkev. Dve luči plamtite nad življenjem vsakega katoličana: božje razodetje in Cerkev, ki besedo božjo uči in razlaga. Bog je govoril po prerokih in slednjič po svojem Sinu Jezusu Kristusu. Vse to nam neovrgljivo potrjuje zgodovina. Kristus, o čigar bivanju, učenju, trpljenju in smrti priča še danes po celem svetu razkropljeno judovsko ljudstvo, ki je klicalo nase in na svoje otroke njegovo kri, ta Kristus je ustanovil eno samo Cerkev. Tej Cerkvi je izročil svoje milosti, svoj nauk in svojo oblast ter naročil vsem, ki ljubijo resnico, naj to Cerkev poslušajo, naj jo tudi slušajo. Naukov odrešenja ni torej izročil posameznim ljudem, da bi jih po svoji volji razlagali, sprejeli ali zavrgli, ampak jih je izročil v varstvo Cerkve.

Odrešenik pa je svojo vidno Cerkev zgradil na vidnem temeljnem kamenu, na apostolu Petru in njegovih postavnih naslednikih. Papež Rima, prvi namestnik Kristusa, je ob svoji smrti položil palico, znamenje najvišje pastirske službe in ključ nebeškega kraljestva v roke svojim naslednikom. Ta temeljni nauk katoliške vere namenoma poudarjam, ker se dandenes od vseh strani napada skala, na kateri je zgrajena Cerkev Kristusova in poudarjam ravno vam, prebivalcem nove župnije, ki bo v kratkem času ustanovljena, vam, ki stojite in boste stali pod

varstvom našega sv. očeta Frančiška, tega velikega in zvestega sina naše matere katoliške Cerkve.

Zato s to Cerkvijo vred pred celim svetom priznamo, da verujemo v enega samega Boga, Stvarnika nebes in zemlje, Stvarnika naših neumrjočih duš. Verujemo v Jezusa Kristusa, večnega Sina večnega Boga, ki je bil rojen iz Marije Device, pravi Bog in pravi človek skupaj. Verujemo v Sv. Duha, tretjo osebo trojedinega Boga, našega Posvečevavca in našega Tolažnika. Verujemo in priznavamo svojo vero v eno, sveto katoliško in apostolsko Cerkev, mater vseh božjih otrok. V sv. prisegi ponavljamo svojo krstno obljubo in kličemo: Gospod, na tvojo besedo smo in ostanemo otroci tvoje Cerkve. Ostati hočemo katoličani, ne novi katoličani, ne napol katoličani, ne katoličani zaradi dobička, ampak resnični, pristni katoličani. To zahteva od nas Kristus, pričujoč v najsvetejšem Zakramentu, to pričakuje od nas sv. Frančišek, zavetnik te cerkve in pokrovitelj prihodnje župnije. Ako hočemo biti živi člani krščanskega občestva, moramo postati zgled krščanskega življenja. En sam Bog je in ena sv. volja božja. Bog je dal zapovedi in zahteva, da jih izvršujemo. Sv. Cerkev daje sè svojimi postavami navodilo, ki nam olajšuje dopolnjevanje božjih zapovedi. Te dvojne zapovedi urejujejo življenje vsakega posameznega človeka in razmere človeške družbe. Veruj v enega samega Boga, ne onečeščaj božjega imena, posvečaj Gospodov dan. Spoštuj pravice starišev po četrti božji zapovedi, brani pravice ubogih, zatiranih in gospodarsko šibkejših, po peti zapovedi; varuj svojo nedolžnost in nedolžnost svojega bližnjega; varuj pravičnosti med mojimi in tvojimi, da se ohrani pravi red, da se izravnajo stanovska nasprotja; ljubi resnico, kaker zahtevajo ostale zapovedi. To je podlaga vsakega življenjskega in družabnega reda.

Božje pravice so začrtane v prvih treh zapovedih, potem še le sledi sedem zapovedi o pravicah človeka. Toda pravice človeka ne moremo zagovarjati, ako tajimo pravice Boga. Zato pa gorje državam, ki ne grade svojih ustav in svojih postav na temelju deseterih božjih zapovedi, ki ne priznavajo pravic staršev v svojih šolskih postavah, ki ne varujejo ljudstva pred slabimi predstavami po gledališčih in kinih, ki omogočujejo z novimi postavami ločitev zakonov in pospešujejo nezakonsko materinstvo. Kjer desetere božje zapovedi več ne drže, ne bodo mogli države urediti tudi tisoči in stotisoči državnih postav. — Na deseterih božjih zapovedih se vzgaja vest. In ravno vestnih ljudi potrebujemo dandenes prav tako kaker vsakidanjega kruha. Zakaj katoličan biti se pravi biti značajan na podlagi Kristusove vere, se pravi, držati se krščanskih načel v zasebnem in javnem življenju brez omahovanja na desno in levo. Da bomo živi člani kraljestva božjega na zemlji, moramo živeti v milosti božji. V svoji milosti nam podaja Bog roko, da postanemo močni v Bogu. Milost božja spremlja človeka od zibelke do groba in posvečuje velike ure njegovega življenja s posebnim zakramentom: začetek življenja z jutranjim blagoslovom sv. krsta, konec

življenja z večernim blagoslovom sv. poslednjega olja. Pri sv. birni deli Sv. Duh svoje darove, ki krepčajo človeka v boju življenja, da neustraseno priznava svojo vero; pri sv. spovedi se nam odvzame teža greha in olajša vest; mašniško posvečenje ustvarja duhovnike z nalogo, da rešujejo duše in jih vodijo k Bogu; zakrament sv. zakona deli milost in blagoslov za ureditev družinskega življenja, da se ohrani in množi človeški rod, da se otroci vzgajajo krščansko, da se v družini živi po načelih sv. vere. In Zakrament vseh zakramentov! Ali naj vam popisujem, kakšen pomen in vpliv ima sv. obhajilo? Ni potreba! Saj ve vsakedo, ki rad in dobro pripravljen pristopa k mizi Gospodovi, kako neizčrpno življenjsko moč zajema iz tega božjega studenca. Katoličan biti se pravi, piti iz virov sv. zakramentov milosti zveličanja. Zakaj mi ne priznavamo dvojne vrste katoličanov: onih, ki izvršujejo dolžnosti katoliške vere in onih, ki jih ne izvršujejo; mi poznamo samo katoličane dejanja. Biti katoličan dejanja, se pravi, moliti doma v tihi stanici, udeleževati se cerkvenega bogoslužja in svojo vero javno spoznavati. Katoliško moliti se pravi očenašu privedati češčenamarijo in se učiti ob pogledu na najsvetejšo Devico in Mater spoštovanja do ženskega spola in svetega materinstva. Katoliško moliti se pravi, dati Bogu, kar je božjega, četudi naša molitev ni uslišana po naši volji.

Ko bi vendar tako živeli! Kako bi celili med brati rane, ki jih je zasekal duh nevere, celili ne sè silo, ampak z ljubeznijo. Kako bi s krščanskim življenjem prepojili javno življenje in ozdravili zlo in greh našega ljudstva, ki bi se prenovilo v zmernosti, čistosti, ljubezni do Boga in do bližnjega.

Glejte! na kako velike milosti, na kako velike resnice in na kako velike dolžnosti nas opozarja posvečena cerkev. Naj vam bo tedaj ljub ta sv. kraj, kjer človek začjenja svoje življenje v Bogu in kjer ga tudi konča. Radi obiskujte cerkev, kjer dopolnuje Sin Božji in Zveličar sveta svoje odrešenje nad nami s tem, da išče, kar je bilo izgubljenega. Zatekajte se polni zaupanja na ta kraj milosti, da bodo postale geslo vašega življenja besede kraljevega pevca: „Kako ljuba so mi tvoja prebivališča, Gospod vojnih trum. Moja duša hrepeni in koprni po njih“ (Ps. 83, 2, 3). Amen.

Tretji red in družina.

(Govoril 4. oktobra 1927 župnik Fr. Žitnik).

Družina je vir in studenec človeške družbe. Od družin je odvisna bodočnost Cerkve, narodov in držav. Saj so družine tiste žive celice, tiste življenjske sile in korenike, ki dajejo človeški družbi podlago, naraščaj, ki tvorijo nje življenjsko moč. Od družine dobiva Cerkev svoje vernike, narod svoje sile, država svojo moč.

Ako so studenci zastrupljeni, zastrupljeno je vse, kar iz njih prihaja. Ako je pri drevesu korenika bolna, črviva, je bolno tudi drevo, črviv tudi sad. Ako propadajo družine, propada Cerkev, narod in država.

Bog sam je prvotno družino ustanovil, ji dal svet, vzvišen namen, pa tudi pravo, zdravo podlago nadnaravnega in naravnega življenja. Toda že prvi greh je nje življenjsko moč tako oslabil in potrl, da je vedno bolj in bolj propadala. Že v paganstvu najdemo pri družini le malo sledi nje prvotne lepote in vzvišenosti. S propadanjem družine je propadala tudi paganska država, propadlo je paganstvo samo.

Cerkev je propadlo pagansko družino dvignila in jo postavila na pravo podlago s tem, da jo je prekvasila z naukom Kristusovim. Kristus je obnovil obličje zemlje in je tudi družino dvignil iz njenega ponižanja in propasti ter ji vrnil njen prvotni vzvišeni namen in pomen. Kristus je družino še posebej posvetil, ko je zakonsko vez povzdignil v zakrament, obenem pa družinsko življenje posvetil s svojim zgledom, ko je družini dal za vzor sv. družino nazareško. Tako je zasadil v nji čednosti, ki naj bi prekvasile in oplodile vse družine v bodočnosti.

V Nazaretu vidimo družino v vsi njeni vzvišenosti, dostojanstvu, svetosti in časti, pa tudi v vsi njeni sreči.

Oglejmo si temelje, na katere je Kristus družino postavil. Poglavitni temelj je zavest, da je zakonska vez nekaj svetega, vzvišenega, nedotekljivega, tako nedotekljivega, da nima nihče pravice segati v nje obstoj, jo niti najmanj zrahljati. „Kar je Bog združil, naj človek ne loči“, je zaklical Kristus Gospod.

Zato morata stebra družine — mož in žena — to vez zvesto varovati in ohraniti. To dosežeta v medsebojni ljubezni in zvestobi, vedno, povsod in ob vseh prilikah.

Iz te medsebojne ljubezni moža in žene pa izvirajo čednosti družinskega življenja: veselje do poštenega dela v zavesti, da vršita božje namene, vedno pripravljena na trpljenje in žrtve, ki jih zahteva družinsko življenje, v nadi na plačilo od Onega, ki jima je breme družinskega življenja naložil in sta ga tudi sama prostovoljno sprejela. Iz tega sledijo udanost v voljo božjo, potrpežljivost in zaupanje na Boga. Moč pa zajemata iz molitve; saj morata biti delo in molitev stalna gosta v družini; od dela in molitve prihaja vsa sreča.

Drugi temelj družinskega življenja je živa vera. Vera uči, da so otroci poseben dar božji, zaklad družine, kateremu je treba posvetiti vso skrb, vse sile in moči.

Kristus je v družini zopet vrnil veljavo otroku, ko je povdaril, da je njih nebeško kraljestvo in zagrozil onim, ki jih pohujšajo. Sam je pokazal na vrednost otroka, ko je prevzel podobo otroka na se. To je resen opomin in stroga zahteva, da se stariši za otroke žrtvujejo, jim posvetijo vso svojo skrb in ljubezen. Resen opomin pa tudi za druge, da ne sme nihče otroka omalovaževati, zametavati ali pohujševati.

Kristus je vrnil družini tudi veljavo in pomen žene, matere. V vzoru vseh žen in mater je izbral prečisto devico Marijo za svojo mater.

Trideset let je dajal zgled v skupni vezi družinskega življenja v nazareški hiši in s tem pokazal na čednosti, ki morajo v vsaki družini vesti in jo osrečevati.

2

Kaker hitro se družine odtujijo vzoru, temelju in čednostim družinskega življenja, začno časno in večno propadati. Dokaze zato imamo okrog sebe.

Mnoge naše družine so se oddaljile od vzora, duha in življenja nazareške družine, zato propadajo. Niso toliko zunanje sile, ki upropaščajo naše družine, ampak, kaker trdi po besedah sv. pisma sv. Oče Pij XI., prihaja vse zlo od znotraj. Naše družine bolehalo na notranjih boleznih, krvavijo na notranjih ranah. Notranje bolezni so pa vedno hujše, nevarniše in jih je tudi težje ozdraviti.

Katere so te bolezni in rane?

Zakonske vezi mnogi nimajo več za nedotekljivo in sveto, saj še celo Cerkvi odrekajo pravice do nje.

Verski duh in življenje gine vedno bolj in bolj iz družin. Kjer pa še živi, je pogosto brez notranjega duha, mrzlo, ni splošno. Posamezne verske resnice nepravilčno presojujejo ali tajijo. Le kar ugaja, to še drži. Čutenja in življenja s Cerkvijo ni in ni žrtev zanjo.

V mnogih družinah ni več tiste lepe presrčne skupne molitve. Besedo božjo prezirajo, ne cenijo, še manj upoštevajo. Svetost nedelje in praznikov onečeščujejo; lehkomišljeno opuščajo nedeljsko sv. mašo; vedno bolj so prazne cerkve ob nedeljah popoldne; kaker naravnost v posmeh sv. Cerkve opravljajo prepovedano delo ob nedeljah. Pogosto prelamljajo že tudi po kmetiških družinah postno zapoved, o gosposkih niti ne govorimo.

Na drugi strani pa zopet vidimo, kako brezskrbno, uporno in na široko odpirajo po družinah vrata slabemu časopisju.

Z vero pa ginejo tudi čednosti družinskega življenja. Nasledek nevere je nenravnost in pokvarjenost. Splošna razbrzdanost se je razpasla in uničuje vzvišen namen vsake družine. Koliko je družin, ki so družine le še po imenu in na videz. Poglejmo le, kako se zakoni sklepajo in še bolj razdirajo. Grda sebičnost ima pri tem pogosto glavno besedo. Iz sebičnosti trosita pogosto mož ali žena za se denar in zaslužek. Domače ognjišče in dom prezirata. Sicer še skrbita za družino, za otroke, pa brez prave ljubezni. Javno mišljenje in življenje jima daje smer. To pa streže predvsem poželjenju oči, mesa in napuhu življenja. To gre za tem, da se streže strastem, v obleki, jedi, pijači, športu in zabavah. Med možem in ženo ni več tiste odkritosrčnosti, medsebojnega zaupanja, ljubezni. Hodita vsak svoja pota, ki so v pogubo njima in družini.

Otrok ne smatrajo več za to, kar so, za zaklad družine, ampak za nepotrebno breme. Zato zanemarjajo njih vzgojo. Žal, da se nekateri stariši več ne zavedajo velike odgovornosti, ki jo imajo glede otrok. Saj nimajo niti določenega cilja, kaj naj napravijo iz otrok in zakaj naj jih vzgojijo. K večjemu mislijo na svojo korist, na poglobitno pa, na prvi cilj, da je treba otroke predvsem vzgojiti za srečno večnost, torej za dobre kristjane, na to niti ne mislijo.

Otroci pogrešajo predvsem vzora, lepega zgleda v hiši, posebno še od strani starišev. In ti, ki bi imeli zidati, podirajo. Saj stariši sami ne poznajo najizdatniših sredstev vzgoje, nadnaravnih sredstev, ki so sv. maša, zakramenti, molitev.

Poleg tega pa so otroci dandenes izpostavljeni tolikim slabim vplivom, da ni čudno, da vedno bolj in bolj narašča statistika o zločinih mladoletnih. Slabo berilo, kini, gledišča, posebno pa slaba tovarišija porazno vplivajo na mladino. Tudi šola doživlja glede vzgoje polom.

3.

Resnica je, da je bil čas, v katerem je nastopil sv. Frančišek, v marisičem podobnem našem času. Družinsko življenje je tudi tedaj razpadalo. Razdejale so ga skorej iste rane, ki smo jih ravnokar našeli. Zato ni čudno, da si je stavil sv. Frančišek z ustanovitvijo tretjega reda predvsem nalogo, zopet obnoviti, posvetiti in osrečiti družino.

Poglejmo! Vodilo tretjega reda kaže po svoji naravi in sestavi popolnoma to smer. Kratko je, pa sega globoko.

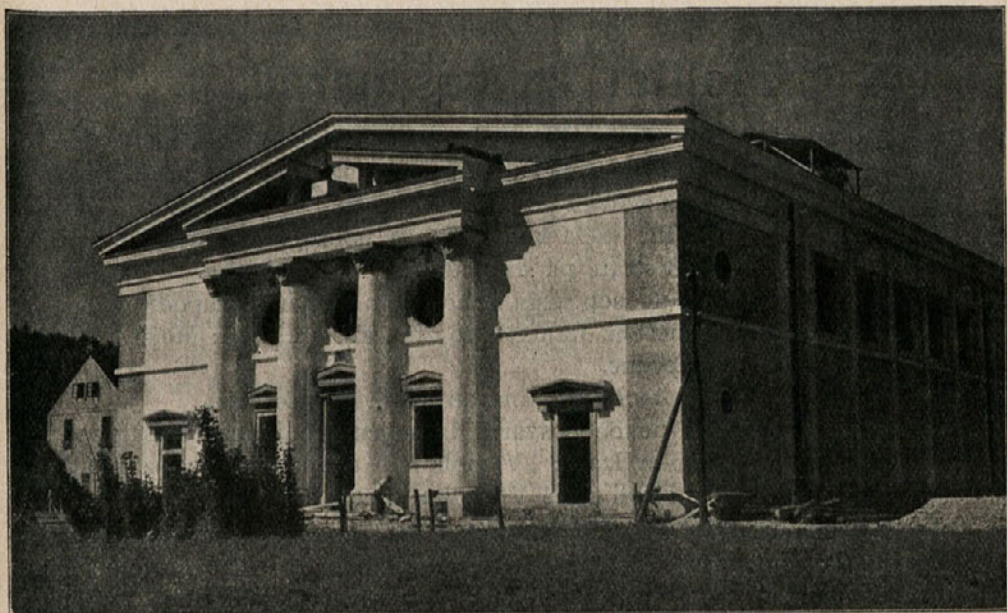
Tretji red daje družini trdno in zdravo podlago. Kjer tretjeredniki sklepajo zakon, tam zakonska vez drži, ker se tretjeredniki zavedajo, da je zakonska vez nekaj svetega, vzvišenega, nezrahljivega. Tretjeredniki imajo zakon za sveto ustanovo, za zakrament.

Tretji red skrbi, da v družini vlada verski duh. V sebi zbira predvsem one, ki so polni žive vere in polni ljubezni do sv. Cerkve, ker le taki smejo biti sprejeti, ki so trdni v sv. katoliški veri in v podložnosti do sv. Cerkve in apostolskega Sedeža.

Tretji red skrbi, da udje versko življenje po družinah tudi goje, da izpolnujejo božje in cerkvene zapovedi. On jih nagiba k pobožnosti, k molitvi, posebno še k skupni. Ni brez pomena, da navaja tretjerednike posebno k molitvi pred jedjo in po jedi. Ravno to molitev mnogi kaj radi opuščajo, posebno ako so družinski člani zunaj domače hiše. V molitvi pred jedjo in po jedi se zrcali lep zgled, priznanje božje dobrotljivosti, hvaležnost. Družine in posamezni, ki to molitev redno opravljajo, opravljajo tudi druge molitve. Ta molitev je termometer verskega življenja.

Dalje navaja tretji red k pogostemu prejemanju sv. zakramentov, spovedi in sv. obhajila, najizdatniših sredstev bogoljubnega življenja, posebno najboljših nadnaravnih pripomočkov vzgoje mladine. Tretji red navaja ude k sv. maši, viru vsega blagoslova za dušo in telo. Nalaga

Pročelje in severna stran nove cerkve sv. Frančiška v Šiški v začetku septembra 1927.

jim dolžnost, da držijo postno zapoved. Vsi vemo, da se duhovno potaplja, kedor opušča sv. mašo in postno zapoved.

Tretji red uči in goji družinske čednosti. Družini nalaga medsebojno ljubezen, potrpežljivost, ponižnost, pohlevnost in miroljubnost. On zahteva od svojih udov, da morajo biti skromni v svojih zahtevah, dostojni v obleki in govorjenju, da se varujejo vsakih preprirov, jeze, sovraštva, da prenašajo žaljenje in krivico mirno, dostojno, da dajejo lep zgled bogoljubnega življenja.

Družine, ki se ravnaajo po tem navodilu so srečne in osrečujejo tudi druge. Tretji red jih svari pred razuzdanostjo, zabranjuje pohlep po nerednem uživanju, nasprotno jih navaja k izvrševanju duhovne in telesne dobrotelčnosti, tako da tretji red blagodejno vpliva tudi v gospodarskem in socialnem oziru v družini.

Odvrača pa tudi od družin najbolj nevarne sovražnike družinske sreče in svetosti. Svojim udom nalaga dolžnost, da ne puščajo v svoje hiše slabih časopisov in knjig, nasprotno pa hoče, naj podpirajo dobro časopisje. Tretji red odvrča svoje ude od slabih protiverskih društev, od nedostojnih iger, obiska razuzdanih veselice, sploh od krajev, kjer je čednost v nevarnosti.

Zato ni čudno, da so se tretjega že za časa sv. Frančiška oklenili vsi, ki niso hoteli časno in večno propasti. Storimo to tudi mi. Naše družine so v nevarnosti, da propadejo. Rešilna ladja pa čaka in to je tretji red. Zato izvabimo vanj vse naše družine!

KOROŠEC:

Molitev za naš narod.

Ko so se Izraeljci bojevali zoper Amalečane, je Mojzes molil. Dokler je povzdigoval roke, so zmagovali Izraeljci, ko pa je malo popustil, so zmagovali Amalečani. Mojzes se je utrudil. Tedaj sta Aron in Hur vzela kamen in ga položila pod njega, da je na njem sedel, od obeh strani pa sta podpirala njegove roke. In njegove roke se niso utrudile do sončnega zahoda. In Jozve je zapodil v beg Amalečane z ostrim mečem. Izraeljci so zmagali, ali bolje: Mojzes je z molitvijo zmagal Amalečane.

Tudi mi bomo z molitvijo zmagali svoje nasprotnike.

Ko je Bog hotel nekoč posvariti Izraeljce pred zvezo z Egiptom, jim je rekel po preroku Izaiji: „V molku in zaupanju je vaša moč.“

Te besede veljajo tudi nam. V molku in zaupanju je naša moč.

„V molku“. Naši obmejni bratje na zapadu in severo-zapadu ječe in umirajo narodne smrti pod tujim jarmom in si ne morejo pomagati. Godi se jim ko nekoč Izraeljcem v času preroka Jeremije. Izraelj je prišel pod tuje gospodstvo, velik del so jih odpeljali Babilonci v jetništvo. V Jeruzalemu so Babilonci postavili „slamnatega“ kralja, brez moči in oblasti.

Izraeljci so bili brez moči pred premočnimi nasprotniki.

Tedaj je stopil Jeremija pred kralja in pred ljudstvo in je rotil ter opominjal: „Delajte pokoro in Gospod vam bo dal prostost!“ Prenašajte zdaj v spokornem mišljenju tuje gospodstvo, povrnite se s celim srcem k Gospodu in Bog bo prikrajšal dneve stiske.

Nekoč si je Jeremija nadel lesen jarem okrog vratu; tak je stopil pred kralja Sedekija, pred njegov lehkoživi dvor in jeruzalemsko ljudstvo in je zopet opominjal h pokori: Prenašajte zdaj spokorni jarem tujega gospodstva in Gospod vojnih trum vam bo milostiv.

Ljudstvo pa ga ni slušalo; ni se hotelo obrniti k Gospodu in delati pokore. Verjelo je lažnjivemu preroku Hamaniju; zanašajoč se, da jim Gospod mora pomagati, se je uprlo Babiloncem. Gospod pa je osramotil njihovo trdovratno nespokornost in njihovo predrzno zaupanje. Prišli so Babilonci in porušili in požgali Jeruzalem. Kralju Sedekiju so izteknili oči in ljudstvo odpeljali v sužnost.

Bog zahteva pokoro in ponižno molitev. S ponižnim in spokornim srcem moramo zaupati na Gospoda. „Skesanega in ponižnega srca ne boš zavrgel, o Gospod“. (Ps. 50).

„In zaupanju“. V ponižni in zaupni molitvi je naša rešitev. „Prosrite in boste prejeli.“ To so tvoje obljube, o Gospod,“ pravi sv. Avgušin, „in kedo bi se bal, da bi bil osramočen, kjer resnica sama obeta?“

Bog nam rad da, toda on čaka na naše prošnje, na našo molitev.

Mariborsko škofijstvo je dne 20. junija 1924. potrdilo „Molitev za božje varstvo naroda“ in „Molitev v stiski in sili naroda“, obe tiskani na posebnih lističih, ki sta razširjena med ljudstvom preko severne meje. Molitvi ste sestavljeni iz raznih svetopisemskih (prerok Danijel, psalmi) in cerkvenih (liturgičnih) molitev. A da bi se molitev za božje varstvo naroda še bolj posplošila in organizirala, so ustanovili in razširili posebno molitveno zvezo. Zveza je namenjena predvsem za Korško; kedor ji pristopi, se zaveže, (ne pod grehom), da hoče vsaki dan moliti vsaj pet očenašev in češčenamarij za božje varstvo našega otožnega Korotana. Posebej se še priporoča v na ta namen natisnjenih lističih molitev k Materi božji, k sv. Jožefu, k božjemu služabniku A. M. Slomšku in k vernim dušam.

Na lističih stoje tudi lepe in spodbudne besede: Molimo zvesto in stanovitno in s ponižno vdanostjo v voljo božjo — in ob svojem času in na svoj način nam bo Gospod pomagal! Stojmo trdno v zaupanju na božjo pomoč, pomoč bo prišla na ta ali na drugi način, a prišla bo! (R. Wickl S. J., Marienherrlichkeiten, stran 118, 143).

Jakob se je boril z angelom kot namestnikom Boga samega, in ga je premagal. V molitvi se borimo z Bogom, in po molitvi se da Bog premagati od človeka. Po oni prikazni je Bog hotel Jakobu naznaniti, da bo zmagal vse svoje nasprotnike, ker zaupa v božjo pomoč.

Sv. pismo pravi: „Brat, ki mu pomaga njegov brat, je močna trdnjava.“ V združenju je moč. To velja tudi o molitvi. En narod smo, ena velika družina. Imamo pravico do življenja in živeti hočemo. A naš narod ima silne in krute nasprotnike. Naše sile so prešibke, samo božja pomoč nas more rešiti. V združeni molitvi si moramo izprositi božjo pomoč. Na tebe zaupamo, o Gospod, ne bomo osramočeni vekomaj! Naša pomoč je v imenu Gospodovem, ki je ustvaril nebo in zemljo.

P. MAVRICIJ TERAŠ, kapucin.

Denarni prispevki tretjerednikov.

(Vodilo II. 12.)

Dve potezi ste na sv. Frančiškovem značaju posebno značilni, namreč njegova sočutna ljubezen do ubogih in bolnikov in pa njegova gorečnost za čast božjo. Iz njegovega življenja nam je znano, da je rad podpiral uboge in da se je mnogo trudil s popraviljanjem in oplešavanjem različnih cerkev. Ljubezen do ubogih in gorečnost za čast božjo ste mu tudi narekovale, da je dal tretjerednikom predpis, ki se glasi v redovnem vodilu takó: „Vsak po svoji

moči naj nekoliko skupaj zložje, da se podpirajo ubožniši udje (zlasti bolniki) ali da se skrbi za čast božje službe“. Ker sv. Frančišek sam priporoča tretjerednikom denarne prispevke, zato premišljujemo: 1. zakaj in koliko naj tretjeredniki prispevajo v redovno blagajno in 2. kako naj se ti prispevki porabijo.

1. Zakaj in koliko naj prispevajo v redovno blagajno.

Čudno se skorej zdi človeku, da je sv. Frančišek dal tretjerednikom izrecno navodilo naj po svojih močeh prispevajo v redovno blagajno, ko je pa sam tolikokrat povdarjal, da ne mara imeti z denarjem nobenega opravka. Če je kljub temu dal določbo glede prispevkov tretjerednikov, je storil to iz najčistejših namenov.

Sv. Frančišek je hotel predvsem pri tretjerednikih poživiti duha in življenje prvih kristjanov. Prvi kristjani so imeli namreč navado, da so pri službi božji zbirali darove in jih po potrebi zopet delili med kristjane. Sv. Pavel omenja večkrat v svojih pismih take zbirke. V pismu do Korinčanov piše: „Kar pa se tiče zbirk za svete (to je za uboge kristjane), storite tudi vi tako, kakor sem naročil galicijskim cerkvam. Prvi dan tedna naj vsak izmed vas dene nekaj na stran in prihrani, kar se mu zdi prav, da se ne bo pobiralo takrat, ko pridem“ (1. Kor. 16, 1.—2). Pa tudi v poznejših stoletjih so vedno po cerkvah pobirali za siromake in za lepše obhajanje službe božje. Med spisi cerkvenih očetov najdemo tudi posebne pridige, s katerimi so navduševali in opominjali vernike, naj prispevajo za uboge in bogočastne potrebe. Tertulijan, ki je živel v tretjem stoletju, pripoveduje celo o skupni blagajni kristjanov in pravi, da se ta denar ne porabi za pojedine in pijančevanje, ampak za uboge, bolnike, sirote in druge dobre namene. Tako je tudi želja sv. Frančiška, naj bi tretjeredniki pri svojih mesečnih shodih prispevali v redovno blagajno, da bi iz nje lahko podpirali ubožniše ude in da bi skrbeli za lepoto službe božje.

Denarni prispevki so pa tudi nujna potreba za vsako tretjeredno skupščino. Nobeno društvo in nobena organizacija ne more vspevati brez denarnih sredstev. Tudi tretji red ima svoje potrebe in stroške, katere morajo tretjeredniki sami poravnati in pokriti. Kedor hoče uživati milosti in dobrote tretjega reda, mora prevzeti na se tudi bremena tretjega reda, med katere spadajo tudi denarni prispevki. Čim več žrtvujejo tretjeredniki za svojo skupščino, tem več dobrega lahko stori skupščina in tem večje duhovne koristi imajo tretjeredniki od nje.

Glede višine prispevkov ne določa redovno vodilo nič natančnega, ampak pravi, naj da vsak po svojih močeh. Za premožniše, posebno za tiste, ki imajo naložen kakšen kapital ali pa plodonosno posestvo, naj dajo svoji obilnosti primerno več ko drugi. Za manj premožne in pa za tiste, ki služijo za mesečno plačo ali delajo v tovarnah, bi menda ne bilo preveč, če bi dali vsaki mesec po 5 ali pa vsaj po 2 dinarja. Po

1 dinar bi pa naj prispevali tisti, ki nimajo nobenih stalnih dohodkov. Vsak naj da toliko, koliker mu pripuščajo premoženjske razmere. Kedor

Seveda niso ti prispevki nikaki davki, katere bi morali tretjeredniki na vsaki način dajati, ampak ti prispevki imajo vedno značaj popolnoma prostovoljnih darov. Kedor bi le z nevoljo dajal in smatral miloščino za redovno blagajno za nepotrebno, ta sploh nima duha redovne skupnosti. Pri prispevkih za tretjeredno blagajno ne gre za to koliko kedo da, ampak s kakim namenom da. Le tisti si sè svojo miloščino nabira zasluženje pri Bogu, ki jo daruje s čistim namenom in veselim srcem. „Veselega darovalca ljubi Gospod“ (2 Kor. 9, 7).

Iz vsega tega se jasno vidi, zakaj in koliko so tretjeredniki dolžni prispevati v redovno blagajno.

2. Kako naj se porabijo ti prispevki?

Denar, ki ga darujejo pri shodih tretjeredniki, postanejo lastnina tretjeredne skupščine in se porabi tako, kakor želi in hoče tretjeredni odbor. Voditelj ali pa kedo drugi ne sme samovoljno ravnati s tem denarjem, ker bi to bilo poseganje v tujo lastninsko pravico. Voditelj nima z denarjem drugega opravka, kakor da pazi na to, da se tretjeredni denar ne zapravlja za nepotrebne ali posvetne stvari, ampak da se rabi le za redovne svrhe in dobre namene. Tisti pa, ki dobe denar v roke, ga morajo vestno shranjevati in ga porabiti le tako in v tiste namene, kakor je sklenil in določil tretjeredni odbor pod vodstvom redovnega voditelja. Tretjeredni odbor pa se mora pri uporabi redovnega denarja ravnati po navodilu redovnega vodila, ki predpisuje, naj se pri shodih nabrana miloščina porabi za uboge ude dotične skupščine, za čast in lepoto službe božje in za redovne potrebe.

Predvsem se mora torej nabrana miloščina porabiti za obubožane in potrebne ude. Tretji red ni sicer nobeno podporno društvo in se zato taki, ki bi hoteli biti samo zaradi podpore v tretjem redu, ne smejo niti sprejemati. Če pa pride kedo pozneje, ko je že bil sprejet, v stisko in pomanjkanje, je pa dolžnost skupščine, da svojim obubožanim in potrebnim udom koliker mogoče pomaga in jih podpira. Prav posebne podpore so vredni ubogi bolni udje, ki si sami ne morejo pomagati. Krščanska ljubezen in pa zavest redovne skupnosti nalagata tretjerednemu odboru, da posveti bolnim in potrebnim udom največ pozornosti. Vender ubogi in bolniki ne smejo misliti, da je tretji red dolžan za nje skrbeti in miloščino dajati iz pravičnosti, ampak le iz ljubezni. Zato nimajo pravice se pritoževati, če bi ne dobili toliko, koliker bi radi imeli. Tretji red bo dajal revežem, kolikor bo mogoče, toda ne sme se pozabiti, da ima tretji red poleg ubogih in bolnikov še druge stroške in potrebe.

Poleg ubogih omenja redovno vodilo tudi skrb za čast in lepoto službe božje. Tudi to je lepa naloga tretjerednikov, katero bi naj smatrali za svojo čast in pčnos. Kako pa naj vrše tretjeredniki to svojo nalogo? Tretjeredniki skrbe najlaglje za čast in lepoto službe božje, ako skrbe za lepoto in ubrano cerkveno petje, prispevajo za razsvetljava in sveče, krase oltarje, kupujejo različne cerkvene potrebščine in podpirajo razne cerkvene pobožnosti in slovesnosti. Vse to naj bi podpirali iz redovne blagajne. Iz skupne blagajne si skupščina omisli tudi redovno zastavo in redovni križ ter vzdržuje svoj redovni altar.

Pri tem pa ne smejo pozabiti na se. Gotovo je popolnoma v duhu sv. Frančiška in redovnega vodila, da daste iz redovne blagajne vsaki mesec opraviti nekoliko sv. maš za žive in mrtve ude skupščine. Mari-sikateri tretjerednik ravno rad prispeva vsaki mesec nekaj dinarjev, ker ve, da se bodo v življenju in po smrti za njega darovale sv. maše in da bo imel od svoje miloščine sam največ koristi. Gotovo bi ne bilo nobenemu tretjeredniku prav, če bi odbor ves denar porabil za druge namene, za sv. maše pa bi nič ne poskrbel.

Slednjič je pri vsaki dobro organizirani skupščini še mnogo drugih stroškov. Treba je imeti različne zapisnike, kupovati in dati vezati knjige za knjižnico, naročiti ubogim udom redovno glasilo in podpirati vsako dobro stvar. Silno lepo in pred Bogom jako zaslužljivo dobro delo bi bilo, ako bi tretji red iz redovne blagajne podpiral tiste katoliške dijake, ki hočejo postati duhovniki ali pa stopiti v samostan in se v redovnem stanu posvetiti Bogu. Seveda bo tretji red le tedaj zamogel pomagati dijakom do duhovniškega ali redovniškega poklica, ako bo imel na razpolago denar. Zato bi naj tretjeredni odbor skrbel, da bi vsaki mesec vsaj nekoliko dali na stran in naložili v hranilnici. Slabo gospodarijo pri tistih skupščinah, kjer vsaki mesec vse sproti porabijo in nimajo nič prihranjenega za kakšne posebne potrebe in namene.

Glede prispevkov za redovno blagajno lahko rečemo, da je tudi ta predpis velike važnosti in koristi za tretji red. Sv. Frančišek je pri sestavi redovnega vodila mislil na vse potrebe tretjega reda. S § 12. mu je hotel zagotoviti potrebna sredstva, s katerimi bi naj pomagal bližnjemu v stiski, pospeševal vsako dobro stvar in skrbel za svoje lastne potrebe. Tretjeredniki naj torej vsaki mesec prispevajo po svojih močeh v redovno blagajno. Z denarjem, ki ga ob mesečnih shodih darujejo za tretji red, podpirajo uboge in bolnike, skrbijo za čast in lepoto službe božje ter nalagajo tako svoj denar v nebeški hranilnici, kjer ga bodo po svoji smrti dobili z bogatimi obrestmi nazaj.

DR. P. ANGELIK TOMINEC:

Pregled zgodovine frančiškanov med Slovenci.

II. Slovenski, zdaj od Italijanov zasedeni frančiškanski samostani.

1. Samostan: Sv. Gora pri Gorici.

Sestnajsto stoletje je bilo za katoliško cerkev zelo viharno. Na Nemškem se je naglo širila Lutrova vera ter se polagoma vrivala tudi v sosedne dežele. Pojavila se je tudi na Slovenskem. V tem nevarnem času se je l. 1539. prikazala na Skalnici nad Solkanom blizu Gorice pobožni pastarici Uršuli Ferligojevi iz Grgarja nebeška kraljica Marija, ki je v slovenščini izpregovorila besede: „Reci ljudstvu, naj mi tukaj zida hišo in me prosi milosti“. Po drugem poročilu je Marija temu še dostavila: „Povej ljudem, da bodo pri zidanju cerkve našli nekaj, kar jih bo prepričalo, da je zidanje te hiše božje v resnici moja volja“.

Pobožna pastirica gre brž v Solkan in Gorico pripovedovat prikazen Matere Božje in njene besede. Goriška oblast jo ukaže zapreti v ječo, toda Marija jo reši iz nje ter jo postavi na vrh Skalnice, kjer so jo našli zatopljeno v molitev. Zapro jo vdrugeč, in tretjič, pa vselej jo reši Marija in vsakikrat jo najdejo vrhu Skalnice vtopljeno v molitev.

Ti čudeži kaker tudi resnična pobožnost, preprostost in odkritosrčnost nedolžne deklice Uršule so prepričali ljudstvo, duhovščino in svetno gosposko, da se je Marija resnično prikazala ter naročila, naj ljudstvo zida cerkev na Skalnici. Še isto leto je bila postavljena lesena kapelica z altarjem, na katerega so postavili lesen kip Matere božje z detetom Jezusom, ki je bil do svetovne vojne v oratoriju na Kostanjevici v Gorici, po vojni so ga našli med ruševinami ter ga popravljenega zopet postavili na staro mesto.¹⁾ Že 11. decembra leta 1540. je Jeronim grof Attems, namestnik deželnega glavarja v Gorici, dovolil za zidanje cerkve na Skalnici zemljišče in 32 korakov okoli cerkvenih zidov. Takoj nato so začeli zidati veličanstven hram božji, ki je bil v petih letih končan.

Omembe vredno je, da so pri izravnavanju temelja leta 1541. našli delavci v zemlji marmornato ploščo. Ob robu iste je bilo izdolbeno z gotiškimi črkami angeljsko češčenje, na sredi plošče pa so bila izdolbena razna znamenja: palme, golob itd.

Nova cerkev je 12. oktobra 1544. slovesno posvetil generalni vikar oglejskega patriarha škof Dr. Egidij Falčeta (Falcetta). Vanjo so kmalu po posvečenju leta 1544. prinesli krasno oljnato na les slikano podobo Matere božje, katero je daroval v ta namen oglejski patriarh, Marin Grimani. Ko je v začetku našega stoletja neki goriški starinar vzbujal neke dvojbe o njeni pristnosti, je bila ista uradno ugotovljena po posebni komisiji strokovnjakov dne 17. aprila 1909.²⁾

Milosti, katere je ljudstvo takoj od začetka tukaj prejelo so bile tako izredne in mnoge, da so Skalnico kmalu prekrstili v Sveto Goro. Najboljše spričevalo so ji dali luteranski deželni stanovi, ki so komaj poldrugo leto po otvoritvi leta 1541. meseca oktobra prosili kralja Ferdinanda I. naj zatre to božjo pot. V svoji prošnji pravijo med drugim: „Pred nedavnim časom se je odprla pri Solkanu v knežji grofiji goriški božja pot, da derejo tja preprosti ljudje iz vseh dežel in vseh jezikov v velikih množicah. Pravijo, da slepi izpregledujejo, kruljavi shajajo ravni in hromi ozdravljajo... Zato prosimo Vaše kraljevo veličanstvo, da bi milostno blagovolili za čast božjo odpraviti in prepovedati to božjo pot.“ Pomagale seve, so te luteranske prošnje prav tako malo, kakor prepoved, ki so jo izdali na Kranjskem, da nihče ne sme tja hoditi. Ljudstvo je v vedno večjih množicah od vseh krajev prihajalo na Sv. Goro.

Glede verodostojnosti prikazanja Matere Božje na Sv. Gori naj na kratko pripomnim, da vsi pisatelji,³⁾ ki so pisali o Sv. Gori isto potrjujejo. Dvakrat je zadevo preiskala tudi cerkvena oblast. Prvič dne 21. junija 1715 ob priliki kronanja matere božje. Drugič leta 1748., ko so frančiškani prosili papeža Benedikta XIV., da bi jim dovolil praznovati praznik prikazanja in kronanja Matere Božje na Sv. Gori. Potrjuje pa to verodostojnost tudi, kakor dobro piše Hoppe,⁴⁾ sličnost prikazanja Matere božje v Lurdu. Obakrat si je Marija izvolila mlado deklico, obakrat ubogo pastirico. Obe deklici ste prejeli nalog, naj povzročita zidanje cerkve in obe ste dobili zagotovilo milosti. Obe doživita pri tem žalostne izkušnje, da jih imajo za bolne ali jim očitajo goljufijo. Obe so vlekli pred sodnijo in pri obeh je končna zmaga veličastna. Prikazen Matere božje leta 1539. na sv. Gori smemo tedaj imenovati gotovo. Dasi nismo tega dolžni verovati, ker nam sv. Cerkev tega ni zapovedala, bilo bi vendar nespamentno brez protidokazov o tem dvojiti.

Ker so vedno večje množice prihajale na Sv. Goro, je nujno nastalo vprašanje, kedo naj božjo pot oskrbuje. Spočetka so jo oskrbovali kot svojo podružnico svetni duhovniki iz solkanske župnije. Dvajset let je to šlo, potem pa ne več. Prav ta čas so frančiškani bosansko-hrvatske provincije, ki so v nekaj letih vsled neprestanih turških vpadov izgubili 27 samostanov, iskali novih bivališč. Leta 1565. je tedanji vladar goriške grofije nadvojvoda Karol frančiškanom ustmeno izročil oskrbovanje Sv. Gore. Leto pozneje 5. aprila 1566. je isto storil tudi pismeno. Frančiškanom so delali od začetka hude zapreke. Ker so si prejšnji oskrbniki svetogorskega svetišča prilastili vso cerkveno imovino in vsa cerkvi pripadajoča posestva, se je potegnil zanje papež Pij V. ter je pod kaznijo izobčenja ukazal vrnitev cerkvene imovine dne 1. februarja 1566. Glede posestev pa je isto storil nadvojvoda Karol dne 10. septembra 1567. Ker nasprotovanje kljub temu ni prenehalo, je isti z odlokom z dne 25. februarja 1574 še enkrat slovesno potrdil vse pravice frančiškanom na Sv. Gori. Nadvojvoda Ferdinand jih je 31. januarja 1609 oprostil vseh davkov. Leta 1637. je cesar Ferdinand III. potrdil frančiškanom znova vse pravice. Vsled raznih težav, ki so jih imeli s kupčevalci je 12. decembra 1672 cesar Leopold I. določil, da na tem svetem kraju nihče ne sme prodajati brez njihovega dovoljenja. Ker nasprotniki le niso mirovali, so si morali frančiškani

pozneje pod vlado cesarja Karola VI. še dvakrat izposlovati potrditev svojih pravic 20. novembra 1732 in 2. maja 1736.

Spočetka so stanovali frančiškani v mali duhovniški hišici, ki so jo postavili že solkanski duhovniki, da so v njej prebivali, kedar so imeli na Sv. Gori kaj opravka. Seveda jim ta hišica trajno ni mogla zadostovati. Najprej so zato leta 1590. kupili v Solkanu hišico, ki so jo preuredili v hospic za bolne in slabotne brate. Več o njem pozneje. Nato pa se je osrčil gvardijan P. Bonaventura Žbona, da je v letih 1623—27 postavil nov samostan, starega pa prepustil za romarsko prenočišče. Zdi se pa, da samostan ni bil kaj trdno postavljen, kajti že leta 1711. je bil tedanji gvardijan P. Romuald Sitar primoran istega na južni strani cerkve čisto od temelja v novo zidati, končal ga je leta 1714. in se je deloma ohranil do svetovne vojne.⁹⁾

Leto pozneje 21. junija 1715 so se frančiškani obrnili do vatikanskega kapitelja s prošnjo, da bi smeli podobo Matere božje na Sv. Gori slovesno kronati. To je bilo dovoljeno in dne 6. junija 1717 se je slovesnost na posebno željo goriških deželnih stanov vršila v Gorici na Travniku. Za kronanje je bil pooblaščen oglejski patrijarh sam, s pravico, da sme tudi kakega drugega cerkvenega dostojanstvenika v to pooblastiti. Ker ta vsled političnih razmer ni smel priti kot pripadnik Benečije na avstrijska tla, je v to pooblastil pičanskega škofa Jurija Frančiška Ks. Maroti, čemer je pritrnil tudi papežev nuncij na cesarskem dvoru, da je bilo tako tudi s strani vlade vse v redu.¹⁰⁾

Po kronanju so prenesli podobo v stolno cerkev, kjer so jo izpostavili ljudstvu v češčenje. Iz stolne cerkve so jo nesli v obe nunski cerkvi klaris in uršulink, ki se vsled klavzure niso mogle slovesnosti udeležiti, nato pa čez noč v solkanski frančiškanski hospic. Drugo jutro so jo v procesiji prenesli na Sv. Goro nazaj. Slovesnost so po celi Avstriji oznanili s pridržnic in papež Klemen XI. je podelil popolni odpustek vsem vernikom, kateri prejmejo sv. zakramente na dan kronanja ali pa v osmini. Leta 1748. je papež Benedikt XIV. dovolil praznovati praznik prikazanja in kronanja Matere božje na Sv. Gori celi frančiškanski provinciji in duhovščini goriške grofije.

Kaker toliko drugih božjih poti po Avstriji, se je jožefinizem lotil tudi Sv. Gore. Dne 8. aprila 1785. je prišlo z Dunaja povelje, da se ima božja pot na Sv. Gori ustaviti, cerkev in samostan podreti, hospic v Solkanu pa zapreti. To povelje se je izvršilo 28. januarja 1786. Solkanski kaplan Matej Naglič je na glavi prinesel sè Sv. Gore kronano podobo Matere Božje v solkansko cerkev. Frančiškani so dobili nalog, naj se naselijo v praznem samostanu pregnanih konventualov na trgu sv. Antona v Gorici, dokler jim ni francoski maršal Marmont leta 1811. odkazal za bivališče prazni samostan pregnanih karmelitov na Kostanjevici. Sè seboj niso vzeli drugega kot nekaj hišne in cerkvene oprave, knjige in prvotni leseni kip Matere božje svetogorske, ki so ga postavili na svoj oratorij.

Vse premoženje svetogorskega svetišča so prodali na javni dražbi. Akoravno je bilo skupno cenjeno na 500.000 gold. je bilo isto prodano za 1500 gold.

z naročilom cerkvena poslopja popolnoma podreti. Imel je mož sicer dobro voljo, toda bilo je preutrudljivo, odkril je pač streho, zidovje pa je ostalo.

Pa tudi ljudstvo ni pozabilo svetogorske Matere božje. Komaj je namreč zatisnil oči cesar Jožef II., že so začele romati na Dunaj prošnje za zopetno otvoritev sloveče božje poti. In res je 15. aprila 1793 cesar Franc II. izdal odlok, da se sme božja pot na Sv. Goro zopet otvoriti. Predno je minulo pol leta, je bila cerkev, od katere so ostali zgolj zidovi, že obnovljena in to kljub temu, da je cesarski odlok določal, da se v ta namen ne sme obremenjevati verskega zaklada, v katerega so se stekali duhodki zatrtih samostanov in božjih poti in je bilo celo vsako posebno zbiranje v ta namen zabranjeno.

Dne 27. septembra 1793. je obnovljeno cerkev blagoslovil stolni župnik Franc Pilegar in leto pozneje 29. septembra 1794 so prenesli podobo Matere božje iz Solkana na Sv. Goro. V spomin na ta dogodek so nad glavnim vhodom postavili kamenito ploščo z napisom: „Jaz sem pa stala na Gori kaker preje“. Konečno je dne 20. maja 1798 goriški nadškof Filip grof Inzaghi slovesno posvetil svetogorsko cerkev, ter jo izročil v oskrbo svetnemu duhovniku Jožefu Alojziju pl. Gironcoli-ju. Svetišče je ostalo v oskrbi svetnih duhovnikov do leta 1900.

Naraščujoče pomanjkanje svetnih duhovnikov in zlasti še spovednikov na Sv. Gori je ustvarilo nujno potrebo, da se na Sv. Gori zopet pokličejo redovniki in naravno so se pričela pogajanja z onim redom, ki je že nad 200 let gori bival in delal. Dne 4. avgusta leta 1900. je papež Leon XIII. dovolil na prošnjo kardinala Jakoba Missie, da smejo frančiškani zopet prevzeti svetogorski samostan in cerkev sè vsem premoženjem. Nekaj mesecev pozneje, 23. novembra 1900 je isto dovolila tudi vlada in kardinal je določil, da se bo 6. februarja 1901 vršila slovesna izročitev svetogorske božje poti v oskrbo frančiškanov. Res je po 115 letih pravkar omenjeni dan namestnik odsotnega kardinala stolni župnik Dr. Franc Sedej izvršil izročitev v roke prvemu gvardijanu P. Kalistu Mediču. Sicer so že svetni duhovniki, ki so imeli prej svetišče v rokah, za silo popravili samostan, vendar je bilo treba še marisikaj samostanskim potrebam primerno dodati in popraviti. Še istega leta 1901. se je lotil dela gvardijan P. Kalist Medič ter dal na razvalinah nekedanje samostanske obednice zgraditi novo in sicer tako, da je bila spodaj pekarna, nad njo obednica, nad obednico pa prostor za bodočo knjižnico, ki se je pa začasno uporabljal za romarsko prenočišče. Ravno nasproti pa je za dvojno nadstropje vzdignil romarsko hišo z 22 sobami in 80 posteljami. Leta 1903. dne 24. marca je bil iz začasnega groba na Sv. Gori kamer je bil pripeljan 2. aprila 1902, prenešen v kapelico sv. Mihaela kardinal Dr. Jakob Missia, kaker je bil to sam določil v svoji oporoki.⁷⁾ Dne 26. aprila 1906 je svetogorska romarska cerkev dobila na prošnjo provincijala iz Rima častni naslov bazilike ter postala s tem deležna vseh pravic, ki so bile tedaj podeljene manjšim bazilikam rimskega mesta.⁸⁾

(Dalje prih.)

Razgled po serafinskem svetu.

K molitvi za naš narod so se nadalje priglasiti: kamniška skupščina moli pri vsakem shodu sv. rožni venec; ravno tako tudi nazarska in braslovška; tržiška na Gor. pri vsakem shodu nekaj skupne molitve in 32 članic daruje mesečno 74 sv. obhajil; v Studenicah pri Poljčanah darujejo vsako prvo nedeljo sv. obhajilo in molijo skupno sv. rožni venec. V Trebnjem na Dol.: pri vsakem shodu en očenaš, češčenamarijo in častočetu. Na Rudniku pri Lj.: pri shodih po tri očenaše itd. Kranj: po shodu po pet očenašev itd. Adlešiči: pri vsakem shodu molitvena ura, sv. obhajilo in rožni venec. Sv. Lenard nad Šk. Loko: vsaki prvi petek molijo med sv. mašo in po shodu pet očenašev itd. — Oglasite se še druge skupščine, da bomo še bolj močni in bomo preje uslišani.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Ana Kr. se priporoča Jez. in Mar. Srcu za zmago skušnjav, za razsvetljenje, za dušni mir in za vredno prejemanje sv. zakramentov. — Fr. Kolar Jezusu, Mariji, svetim Franč., Ant., Mali Trz. v dušnem trpljenju in otožnosti, ki traja že štiri leta; priporoča tudi svojo bolno ženo in vse otroke. — Vsi dobrotniki nove cerkve sv. Fr. — Vse še neuslišane prošnje.

II. Pokojni udje skupščin:

1. ljubljanske: Jožefa Golob, M. Goršek, M. Omers († v Lahovčah), M. Cerar, Marjt. Zemljak, Ivana Brecljnik, Fr. Zeme, učiteljica. — V Ameriki (Bradley) Ktr. Štefanič iz novomeške skupščine.

2. rudniške: M. Intihar, M. Okorn, Fr. Guštin, Jerá Rebec, Neža Dremelj, Fr. Černič, Fr. Zernic.

3. mariborskega okrožja: Središče: Ivana Bedo. — Sv. Jakob v Slov. Gor.: Terezija Pregl, Ivana Arnuš. — Sv. Martin pri Vurbergu: Katarina Križanec. — Ribnica: Antonija Hudernik. — Sv. Miklavž pri Slovenjgradcu: Ivana Čemernik, Martin Grebinšek, Helena Kotnik. — Sv. Lovrenc na Pohorju: Elizabeta Panter, Marija Vraber. — Jarenina: Ivana Sekol. — Svečina: Ana Ferk, Janez Štifter, Jožefa Šerbinek. — Maribor: Ana Sovič, Urša Krajnc.

4. svetotrojiškega okrožja: Sv. Trojica: Filomena Beloglavec, El. Mlinarič omož. Bračko, Ter. Šantl, M. Štelcer, Ivan Markovič † v Leoben. — Kopela: Genovefa Gomzej, Antonija Meglič, Anton Domajnko, Antonija Kolmanič. — Sv. Urban:

Elizab. Čeh. — Sv. Peter p. Radgoni: Ana Kaučič, Elizab. Prelog omož. Satler, Roza Šimet omož. Hojs, Ana Friš-Vogrinc. — Sv. Rupert: Jožef Brunčič, Gera Lešnik omož. Pukl, 59 let v 3. r., Ana Benko, Lovrenc Letnik. — Sv. Anton: Gera Borko, Marija Kocuvan. — Sv. Benedikt: Antonija Drozg omož. Kurboš, Ana Klobasa, M. Perko. — Sv. Tomaž: M. Magdič, Matija Magdič. — Vurberg: Valentin Čuš. — Sv. Ana: Tomaž Eferl. — Sv. Bolfenk: Lovrenc Kogeer, Ana Rajšp. — Sv. Lovrenc v Slov. Gor.: Klara Iležič. — **Prekmurje**: Sobota: Indita Potočnik, Anton Serec † v vojni. — Gornja Lendava: Julijana Murčič. — Sv. Sebastjan: Jula Gambuši, Terez. Čižmarič, Ana Horvat, Peter Gambuši, Terez. Banko, Ana Ponker, Terez. Gašpar, Helena Sapač, Magda Čerpnjak. — Bel-tinci: Geta Lebar, Martin Forjan, Martin Balažič, Mari Zdravec.

5. celjskega okrožja: Loka pri Zid. m.: Ema Kranjc, M. Kenk. — Št. Jurij: M. Veber, Fr. Serše, M. Drobeš. — Galicija: Neža Pernovšek. — Kalobje: Polutnik. — Radeče: Jožefa Krznar. — Vojnik: Frančiška Najšek. — Št. Rupert: Jera Vogrinc. — Šmarjeta: M. Smole. — Vitanje: Jelenko, M. Gradšnik. — Ponikva: Ana Kranjc. — Nova cerkev: Blaž Gamdej, Anton Majer. — Sv. Vid pri Gr.: M. Arzenšek. — Celje: M. Grodnik, M. Belej.

6. šentlenardske n. L.: Frančišek Pompe, Trz. Kajtna.

7. tržiške na Gor.: Jožefa Cvek, Elz. Grašič, Ana Soklič.

III. armade sv. Kr.:

Maribor: Iv. Esih, M. Zelenko; Ljutomer: Trz. in Ana Kovačič, M. Murat, Jul. Valcar, Ant. Čuješ, Veron. Antolič, Jožef Murat, Mat. Šalamun.

Zahvala za uslišano molitev.

H. B. sè Sladke gore na Štjr. se zahvaljuje sv. Ant. Pad. za uslišanje v neki važni zadevi. — P. Ladislava Pintar sv. Antonu, sv. Janezu in sv. Tereziji za dobro uspele izpite.

Naše vprašanje in Vaš odgovor.

Odgovorilo jih je: 12 oseb je za mesečno izdajanje Cvetja; eden je celo pristavil, da želi imeti Cvetje vsaki mesec, četudi bi bila naročnina 50 Din; dve osebi ste se oglasili, da jima je prav karkoli bomo ukrenili; 12 posameznih, enajst skupščin in celo nazarsko okrožje pa hočejo, naj izhaja Cvetje kaker dosedaj t. j. na dva meseca za 10 Din, mnogi teh so pristavili, da bi pri njih izgubili polovico ali še več naročnikov, če bi je podražili itd. — Naš sklep je, da bomo Cvetje izdajali tudi v prihodnjem letu na dva meseca za dosedanjo ceno 10 Din na leto, vsaki zvezek na 32 oz. 36 straneh. Upamo, da se bo število naročnikov s tem pomnožilo, ker je in bo Cvetje na ta način še vedno najcenejši list. Le pridno zanj delajte in ga širite.

Z dovoljenjem redovnih višjih izdaja tretji red v Ljubljani. Predstavnik Karol Gruber. — Urejuje p. Salvator Zobec, frančiškan v Ljubljani. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. Za tiskarno odgovoren Mihael Rožanec.

Spisi

v dosedanjih letnikih Cvetja:

O angeljih:

O angeljih XV. 232, XVIII. v 8ih zv. 316.
Ne žali svojega angelja varuha XVII. 316.
O češčenju sv. nadang. Mihaela XL. 114.

O sv. Jožetu:

Sv. Jožetu I. 65 (pesem).
Češčenje sv. Jožeta I. v devetih zv.
Sv. Jožeta žalost in veselje. II. v vseh 12 zv.

Kako se je prikazal sv. Jožef nekemu za morskemu glavarju IV. 93.

Lepa smrt pridnega dijaka in častivca sv. Jožeta. VII. 314.

Sv. Jožef. XII. 33.

Imenitnost sv. Jožeta. XV. 321.

Za praznik sv. Jožeta (zaščitnik). XXI. 65.

Premišljevanje o sv. Jožetu. XXV. 65.

O družih svetih in blaženih.

O prvem vesoljno-katoliškem prazniku sv. Cirila in Metoda. II. 193 (pesem).

O sv. Cirilu in Metodu II. (pismo Leona XIII. v več zv.).

Častitno sv. Cirila in Metoda III. 193, 225.

Tisočletnica smrti sv. Metoda. VI. 1.

Sveta slovenska blagovestnika Ciril in Metod. VI. v več zvezkih.

K sklepu tisočletnice sv. Metoda. VI. 129.

Sv. Deodat v Ljubljani. III. 156.

Prenešenje sv. Deodata. III. 221.

Črtice iz življenja rajnice Mr. Kosove, device III. reda. I. v 5ih zv.

Sv. Klara Montefaljska najprej po vodilu III. reda, (potem sv. Avg.) III. 314.

Zveličani Karol Seški. III. 346.

Zveličani Humil Bizinjanski. II. 222, III. 381.

Br. Janez Montekorvinski, prvi misi. na Kitajskem. IV. v 7ih zv.

Marka d'Aviano. V. 83, 119, 146, 180.

Iz življenja sv. Antona. VII. 59, 83.

Kje so telesni ostanki sv. Ane. XI. 184.

Iz življenja drugih svetih puščavnikov. VII. v 9ih zv. VIII. v več zvezkih.

Sv. Martin. XII. v II. zvezkih.

Življenje sv. Ane in njeno češčenje. XII. v 4ih zv.

Pobožni izreki bl. Jordana. XII. v 2. zv.

Sv. Anton puščavnik. XV. 5—10. zv.

Magdalena pri Jezusovih nogah. XVI. 8 do 12 zv.

Sv. Janez Kr. de la Salle. XVIII. v 2. zv.

Za god sv. Neže. XXI. 2.

Za god sv. Valentina. XXIII. 40.

Sv. Nikolaj in nega češčenje. XXIII. v 10. zv.

Častivcem sv. Cirila in Metoda. XXIV. 223.

Mala Lenčica od Svetega Boga. XXX. v vseh 12. zv.

O raznih možeh in ženah.

Benigen iz Kunea. II. 222.

Pavel Dešvander. II. 222.

Krištof Kolomb. II. 320. XI. v 5. zv.

Don Pedro Calderon. II. 350.

Luiz Gastón de Ségur, tretjedrednik. II. 383, III. 62, 158.

Življenje brata Junipera. III. zv. 1—8.
Danile Komboni, škof. III. r. misl. III. 30, IX. 366.

Br. Epifanij Lep, sl. franč. na Tirolskem. III. 90.

Duns Skot in sevec. III. 96.

Življenje Sofije Kukla, tretjedred. V. 239.

Življenje papeža Leona XIII. VIII. v 7. zv.

Zlata sv. maša Leona XIII. VII. 257, 289.

P. Bernardin Portogruarski. IX. v 4. zv.

Kardinal Lavižerij in njegova grobnica. IX. 22.

P. Otón Skola, misi. Indijanov. IX. v 8. z.

Br. Hijeronim iz Ljubljane. X. 17, 81, 113.

P. Celestin Fošner. X. v 8. zv.

Imeniti udje škapsirske bratovščine. XI. 204.

Marternik spovednega molčanja. XII. 186.

Iz otroških let Leona XIII. XII. 350.

Življenje Apolonije Beršnjak, tretjedrednice. XIV. 22.

Tomaž Kempčan. XIV. 282.

P. Gelazij Rojko. XX. 8—9. zv.

Ahacij, sedemletni frančiškan. XXI. 112.

Katarina bosenska kraljica, tretjedrednica. XXI. 182.

P. Jožef Hlitenberg frančiškan 18. stol. XXI. 185.

P. Anton Lazari. XXI. 285.

P. Benedikt Gradišnik. XXIII. v 2. zv.

Terezija Zidanšek, tretjedred. XXIII. 90.

Marija Laznik, tretjedred. XXIII. 156.

P. Angelik Hribar. XXIV. 189.

Papež Pij X. XXV. v 7. zv.

Tretjedrednik Hubert Petriček. XXV. 216.

Tretjedrednik Robert Malatesta. XXV. 300.

Ivana Sinjska, tretjedrednica. XXVI. v vseh 21. zv.

Jožef Levničnik. XXVI. 56.

Anton Puščenjak. XXVI. 317.

P. Klar Vaskotič. XXVII. v 6. zv.

P. Bernard Vovk. XXVIII. v 4. zv.

P. Krizolog Špur. XXVIII. 307.

Henrik grof Šamborski. XXXI. v 7. zv.

P. Bazilij Dolinar. XXXII. 80.

Matiija Rant. XXXIV. 102, 189.

S. dr. Voduškova XXXIV. 183.

P. Stanisl. Škrabec, zlatomašnik. XXXIV. 257.

P. Stanislavu v slovo. XXXV. 281, 282.

Spomini na p. Stanislava Škrabca XXXV. 282.

Za obletnico smrti p. Stanislava Škrabca. XXXVI. 146, XXXVII. 3, 199.

Papež Benedikt XV. v 6. zv.

G. Janezu Berlicu za obletnico. XXXVIII. 43.

P. Placid Fabiani, zlatomašnik. XXXVII. 129.

Dr. Mihael Napotnik †. XXXIX. 50.

P. Avguštin Čampa †. XXXIX. 73.

P. Kalist Heric, zlatomašnik. XXXIX. 143.

P. Marijofil Holecček †. XL. 61.

P. Kalist Medic †. XLI. 105.

Venček cvetlic na grob p. Placida. XLII. 68, 105.

Darovi.

Za cerkev sv. Frančiška v Šiški (v Din). Nabrali so: M. Lukanc 1280, č. g. prof. Kržišnik 250; darovali so: N. Glažič 50, Ma. Jarc 50, Urš. Jarc 50, M. Smrkelj 100, A. Berlogar 100, neimen. 90, J. Naglas 100, K. Lipener 10, † ž. Jarc 50, A. Tepina 60, Mgd. Kalinšek 530,50, č. g. dek. Bešter 560, č. g. dek. Dolinar 100, Pirš 64, Lap 10, Hočevar 10, Trampuš 10, Fr. Dolinar 100, Anžlovar 50, Zavašnik 30, č. g. dr. A. U. 300, M. Eržen 50, iz Kamnika 280, č. g. Miloš 100, č. g. ž. Zore 100, čč. duhovn. tretjeredniki v N. m. 353,25, Novomesto 567,40, č. g. dr. Perne 100, tretjeredniki: v Ajdovščini 100 L. in v Šturijah 150 L., čč. g. prof. in pref. Št. Vid 877, F. Kozlevčar 100, N. po p. Rom. 24, † M. Potokar umrla v Zagrebu 300. Za tabernakelj: M. Vrečar nabrala 120, Škalski tretjeredniki 300, Iv. Petkovišek iz Idrije 4 L., tretjeredniki na Selah 25, preč. g. L. Smolnikar 31 L., J. Sablatnik 75, ljubljanski tretjeredniki 12.690. Bog plačaj stoterno!

Za frančiškanske misijone: Vič 2075,25 nabrale pospeševalke, 800 darovanje v cerkvi, Helena Koritnik 110, iz Kamnika Ant. Pevec 100 (za dva paganska otroka Vid in Marija), N. 2, č. g. Iv. Tovšak 100.

Za armado sv. Kr.: Novomesto 36, Iv. Petkovišek 24 (za štiri osebe), iz Mengša 134.

Za spominik p. Stanislava Škrabca: N. z Gorenjskega 1000, preč. g. prelat dr. Lesar 100, od preje darovanega 330. Bog povrni!

Tretjeredne vaje za november in december 1927.

Ljubljana: m. shod: 20. novembra in 18. dec. ob polu 5, uri popoldne, za zadržane naslednje jutro ob 5, v dvorani. — **Poduk za novince:** 27. nov. in 26. dec. ob 4. pop. — **Oldborne seje:** za moške na dan shodov ob 10. dop.; za ženske v novembru po shodu, v decembru na božični praznik po litanijah. — **Sprejem novih udov in obljube novincev na praznik vseh svetih po litanijah v dvorani.** — **Novomesto:** m. shod tretjo nedeljo, po shodu poduk za novince; v novembru bodo delali obljube lani sprejeti. — **Maribor, Sv. Trojica:** m. shod v novembru na nedeljo po vernih dušah in 8. decembra.

Rimsko serafinski koledar za l. 1927.

november

december

1 T	VO.	Vsi sveti.	1 C	Čm.	Bl. Anton 1. r. Spomin rajnih.
2 S	PO.	Spomin vernih duš.	2 P	Čm.	Sv. Bibijana.
3 Č	Čm.	Bl. Rajnerij 1. r.	3 S		Sv. Fr. Ksaverij.
4 P		Sv. Karol B. Sv. Vital.	4 N		2. adv. Sv. Barbara.
5 S		Sv. relikvijske.	5 P	Čm.	Bl. Nikolaj Tavlič m. 1. r.
6 N		22. po bink. Bl. Marjeta 2. r.	6 T		Sv. Nikolaj šk.
7 P	Čm.	Bl. Helena 2. r.	7 S		post. Sv. Ambrož c. uč.
8 T		Osmina vseh svetih.	8 Č	VO.PO.	Brezmadežno spočetje D. M.
9 S		Posv. b. sv. Odr. Sv. Teodor.	9 P	PO.	Bl. Elizabeta in Delfina 3. r.
10 Č		Sv. Andrej Avel. Sv. Trifon.	10 S		Bl. Peter Sijenski 3. r.
11 P		Sv. Martin šk.	11 N		3. adventna.
12 S	Čm.	Bl. Gabrijel in Janez 1. 3. r.	12 P	PO.	Najdenje trupla sv. o. Fr.
13 N	PO.	23. po bink. Sv. Didak 1. r.	13 T		Sv. Lucija.
14 P	PO.	Sv. Jozafat šk. m.	14 S		kvartna. Bl. Konrad in Bartol.
15 T		Sv. Gertruda.	15 Č	PO.	osmina brezmdž. spočetja.
16 S	PO.	Sv. Agneza Asiška 2. r.	16 P		kvatrnj. Sv. Evzebij šk.
17 Č	Čm.	Bl. Saloma in Ivana 2. 3. r.	17 S		kvatrnj. Mlt. in sv. m. od dn.
18 P		Posv. bazl. sv. ap.	18 N		4. adventna.
19 S	VO.PO.	Sv. Elizabeta zašč. 3. r.	19 P		Molitve in sv. m. od dneva.
20 N		24. po bink. Sv. Feliks.	20 T		Molitve in sv. m. od dneva.
21 P	VO.	Darovanje D. M.	21 S		Sv. Tomaž ap.
22 T		Sv. Cecilija.	22 Č		Molitve in sv. m. od dneva.
23 S		Sv. Klemen p. Sv. Felicita.	23 P		Bl. Nikolaj sp. 1. r.
24 Č		Sv. Janez od Kr. Sv. Krizogon.	24 S		post. božična vilija.
25 P	VO.	Sv. Katarina.	25 N	VO.PO.	Rojstvo G. n. J. Kr.
26 S	PO.	Sv. Leonard 1. r.	26 P		Sv. Štefan p.
27 N		1. adventna.	27 T		Sv. Janez ap. in evang.
28 P	PO.	Sv. Jakob iz Marke 1. r.	28 S		Sv. nedolžni otročiči.
29 T	PO.	Vsi sveti seraf. r.	29 Č		Sv. Tomaž šk. m.
30 S		Sv. Andrej ap.	30 P		Mlt. sv. m. od ned. mej osmino.
			31 S		Sv. Silvester p.

Za začetek novega leta: „Mir in vse dobro!“ (sv. Fr. pozdrav).